

KÉRDÉSEK A BIZTOSJELÖLTHÖZ**VÁRHELYI Olivér****Egészségügy és állatjólét****1. Általános alkalmasság, európai elkötelezettség és személyes függetlenség**

Milyen személyes képességekkel és tapasztalatokkal rendelkezik, melyek különösen alkalmassá teszik Önt arra, hogy biztosként előmozdítsa – elsősorban azon a területen, amelynek felelőse lenne – az általános európai érdekeket? Hogyan járul majd hozzá a Bizottság politikai iránymutatásainak végrehajtásához? Hogyan valósítja majd meg a nemek közötti egyenlőség érvényesítését, és hogyan építi be a nemek közötti egyenlőség szempontjait a tárcájához tartozó valamennyi szakpolitikába? Hogyan valósítja majd meg az ifjúsági szempontok érvényesítését?

Függetlenségére vonatkozóan milyen biztosítékokkal tud szolgálni a Parlamentnek, és hogyan biztosítaná, hogy semmilyen múlt-, jelen- vagy jövőbeli tevékenysége ne ébresszen kétséget a Bizottságon belüli feladatkörének ellátásával kapcsolatban?

Milyen személyes képességekkel és tapasztalatokkal rendelkezik, melyek különösen alkalmassá teszik Önt arra, hogy biztosként előmozdítsa – elsősorban azon a területen, amelynek felelőse lenne – az általános európai érdekeket?

Pályafutásomat teljes egészében az Európai Unió megerősítésének szenteltem: azon dolgoztam, hogy elmélyüljön az Unió belső integrációja, továbbá hogy előmozdítsuk az Unió közvetlen szomszédsági kapcsolatait, és támogassuk a tagjelölt/potenciális tagjelölt országokat az uniós tagság felé vezető útukon.

Mielőtt 2019-ben a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztosként csatlakoztam az Európai Bizottsághoz, szakmai pályám alatt köztisztviselőként mindvégig az európai integráció előmozdításán dolgoztam. Ebben az időszakban mélyreható ismereteket szereztem az uniós döntéshozatali folyamatokról és a különböző uniós ágazati politikákról, beleértve az egészségügyi politikát és az állatjóléti szabályozást is.

Képességeimet az Európai Unió általános érdekeinek előmozdítása terén is bizonyítottam, amikor az Európai Bizottságnál egységvezetői minőségben részt vettem az európai egységes szabadalom létrehozásában az Unión belüli második megerősített együttműködés keretében. Ebben az időszakban különböző ágazati szellemi tulajdonjogok fejlesztéséért és védelméért voltam felelős, így a gyógyszeripari ágazathoz tartozókért, ami hozzájárul az Unió versenyelőnyének erősítéséhez és ahhoz, hogy a nemzetközi partnereinkkel egyenlő versenyfeltételek vonatkozzanak ránk.

A magyar közigazgatásban betöltött tisztségeim – akár Magyarország EU melletti Missziója Jogi Szolgálatának vezetőjeként, akár Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviselete helyettes állandó képviselőjeként – számos lehetőséget kínáltak arra, hogy politikai, gazdasági és pénzügyi szempontból érzékeny egészségügyi és élelmiszeripari ügyekkel foglalkozzak, úgymint az általános gyógyszerészeti jogszabályokkal és azok 2003. évi felülvizsgálatával, az orvostechnikai eszközökről szóló rendelettel, a dohánytermékekről szóló irányelvvel vagy a GMO-irányelvvel, amely a tagállamok számára lehetőséget nyújt arra, hogy területükön korlátozzák, illetve megtiltsák a GMO-k termesztését.

Miután 2019-ben csatlakoztam a biztosi testülethez, abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős európai biztosként szolgáljam az Európai Uniót. Megbízatásom alatt aktívan részt vettem számos, Európa és a világ geopolitikai környezetét átforgató, előre nem látható kihívásra adott uniós válasz kialakításában. Tevékenységeim fontos részét jelentette a Nyugat-Balkán és az Unió szomszédságában található országok támogatásának biztosítása a Covid19-világjárvány kapcsán. A cél érdekében gyors ütemben átalakítottuk a meglévő támogatási eszközöket a legégetőbb szükségletek kielégítésére, azaz az

oltóanyagok, a terápiás készítmények, a védőfelszerelések stb. célba juttatására fókuszálva. Nagyobb hangsúlyt helyeztünk a reziliensebb egészségügyi rendszerek kialakítására és a kapcsolódó jogszabályoknak az uniós szabályozással való összehangolására is. A portfóliómhoz tartozó régiókban összesen több mint 8,1 milliárd eurót mozgósítottunk ezekben a kritikus pillanatokban.

Ukrajna esetében például 2022 februárjában az Európai Bizottság 120 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatást nyújtott költségvetési támogatásként, ezzel segítve a kormányt abban, hogy mind központi, mind helyi szinten jobban fel tudjon készülni a polgári válsághelyzetekre és megfelelőbben tudja kezelni az ilyen válságokat. Ez hozzájárult az alapvető szolgáltatások folyamatos biztosításához, többek között a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő polgárok számára nyújtott orvosi ellátás garantálásához is. Emellett a Bizottság 12 millió EUR támogatást biztosított Ukrajna gyermekgondozási reformjának kidolgozásához és végrehajtásához, valamint ahhoz, hogy több gyermek számára várjon elérhetővé a traumakezelésen alapuló ellátás. Kibővítettük az ENSZ Fejlesztési Programjával fennálló partnerségünket az EU4Recovery program révén (35 millió EUR), amelynek fókuszában a minőségi közszolgáltatások nyújtása áll, beleértve a frontvonalon és a szomszédos településeken biztosított egészségügyi ellátást. Ukrajna közegészségügyi rendszerének javítását célzó beruházásokat is beépítettünk az Ukrajna-eszközbe, amelyből az elkövetkező években is támogatni fogjuk Ukrajnát.

Szilárd meggyőződésem, hogy az EU maga is sokkal erősebb, ha erősebb szomszédok veszik körül. Ezért a biztosi testület tagjaként megbízatásom kezdete óta számos intézkedést hoztam a tárcám illetékességi körébe tartozó országok társadalmi-gazdasági fejlődésének támogatása érdekében. E meggyőződéstől hajtva elindítottuk a Nyugat-Balkánra, a keleti szomszédságra és a déli szomszédságra vonatkozó gazdaságélénkítési és beruházási tervet. Büszkén jelenthetem ki, hogy a beruházásokra 2027-ig mozgósítandó 77 milliárd eurós célösszeget tekintve hivatali időm végén az ütemtervhez képest előrébb, 54,68 milliárd EUR-nál tartunk, ami a 2027-re kitűzött cél több mint 70%-a. Ez már most is jól illeszkedik a megválasztott elnök politikai iránymutatásának azon törekvéséhez, hogy a 2024–29-es Bizottság a beruházások Bizottsága legyen. Az említett programokon belül az egészségügyet mindhárom régióban a fejlesztés kulcsfontosságú ágazatává tettük, és az egészségügyi ellátással kapcsolatos intézkedésekre nyújtott támogatást, amely az előző többéves pénzügyi keret utolsó három évében (2018–2020) 579 millió EUR-t tett ki, több mint 696 millió EUR-ra növeltük (a 2021 és 2023 közötti időszakra), ami arányát tekintve 17%-os növekedést jelent. A finanszírozott intézkedések köre igen tág: támogattuk az egészségügyi alapellátást biztosító központokhoz való hozzáférést és a kiszolgáltatott helyzetben lévő lakosság immunizációját olyan országokban, mint például Libanon. Közreműködtünk ezenfelül egy reagálóképesebb egészségügyi rendszer kialakításához a Nyugat-Balkánon, ahol első alkalommal nyújthatunk támogatást az alap- és közepes szintű egészségügyi infrastruktúráknak, például az új belgrádi gyermekkórháznak, amely a Nyugat-Balkán egyik vezető, magas színvonalú létesítménye. Emellett felléptünk a többdimenziós szegénység ellen Egyiptom marginalizált vidéki területein, növelve a gyártási kapacitásokat és a gyógyszerekhez, többek között az oltóanyagokhoz és más egészségügyi technológiákhoz való hozzáférést. Előmozdítottuk továbbá a Törökországban élő menekültek számára nyújtott egészségügyi ellátás minőségét és az ahhoz való hozzáférést, és a földrengés után azonnali támogatást biztosítottunk az egészségügyi és oktatási infrastruktúra számára.

Hogyan járul majd hozzá a Bizottság politikai iránymutatásainak végrehajtásához?

Teljes mértékben támogatom a Bizottság megválasztott elnökének politikai iránymutatásában felvázolt jövőképet, amely egy olyan erősebb, fenntartható jólétet és versenyképességet biztosító Európát vetít elénk, amely védelmezi az embereket és életminőségünket, védi a demokráciát és társadalmi méltányosságot biztosít.

Kinevezésem esetén az egészségügyért és állatjólétért felelős biztосként minden tőlem telhetőt megteszek az európai egészségügyi unió kiteljesedéséért, az egészségügyi rendszerek rezilienciájának, biztonságának, minőségének és fenntarthatóságának javításáért annak érdekében, hogy megóvjuk polgáraink egészségét az egészségügyi veszélyektől, valamint a megelőzés és az egészséges életmód előmozdításáért.

Munkám során az „Egy az egészség” megközelítés, az emberek, az állatok, a növények és a környezet közötti kapcsolat fenntartása fog vezérelni.

Központi célkitűzésem, hogy az EU egy valóságos innovációs központtá váljon, amely innovatív és megfizethető gyógyszereket és kezeléseket biztosít polgárai számára, és fenntartja az élelmiszer-biztonságra és az állatjólétre vonatkozó magas szintű standardjainkat. Biztosítani fogom, hogy a megválasztott elnök politikai iránymutatását megfelelően végrehajtsák a hatáskörömhöz tartozó valamennyi területen.

Nem fordulhat elő, hogy kórházak és egészségügyi rendszerek ellen zsarolóvírus-támadásokat intézzenek, amint az a közelmúltban több ízben is megtörtént. Együtt fogok működni a digitális egészségügy terén az érdekelt

felekkel a kiberbiztonsági fenyegetések felderítésére, megelőzésére és az azokra való reagálásra szolgáló eszközök azonosítása érdekében. A technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős ügyvezető alelnökkel együttműködve a megbízatásunk első 100 napjában ki fogunk dolgozni egy közös európai tervet a kórházak és az egészségügyi szolgáltatók kiberbiztonságára vonatkozóan.

Teljes mértékben tisztában vagyok azzal, hogy egyedülálló társadalmi-gazdasági modellünkre építve fokozni kell versenyképességünket. Azokra a kulcsfontosságú stratégiai ágazatokra kell összpontosítanunk, amelyekben Európa versenyelőnyre tehet szert, például a biotechnológiára (kidolgozva egy új európai biotechnológiai jogszabályt) és az egészségügyi adatok területére, többek között az európai egészségügyi adattér megvalósítása révén. Folytatni fogom a gyógyszerészeti reform megvalósítását, támogatva a társjogalkotókat abban, hogy megtalálják a megfelelő egyensúlyt egyrészt az innováció olyannyira szükséges fellendítése, másrészt a gyógyszerek hozzáférhetősége, rendelkezésre állása és megfizethetősége között, amit polgáraink elvárnak. Fel fogom gyorsítani az orvostechonikai eszközökre vonatkozó jelenlegi keret végrehajtását, és értékelni fogom, hogy szükség van-e esetleges jogszabályi változtatásokra.

A kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabály révén foglalkozni fogok a kritikus fontosságú gyógyszerek és orvostechonikai eszközök hiányához kapcsolódó endémiás kockázatokkal, és csökkenteni fogom a függőségeket. A Covid19-világjárvány tapasztalataira építve tovább fogom erősíteni egészségbiztonsági architektúránkat, és biztosítani fogom, hogy Európa felkészülten és megfelelően felvértezve tudjon reagálni a jövőbeli egészségügyi veszélyekre.

A megválasztott elnök, Ursula von der Leyen nekem intézett megbízólevelében foglaltaknak megfelelően fokozni fogom a betegségmegelőzéssel kapcsolatos munkánkat, hogy érvényt szerezzünk az egész életen át tartó egészségfejlesztésre és betegségmegelőzésre építő átfogó megközelítésnek. Az említett kihívások leginkább a hatékony megelőzésbe való beruházással kezelhetők, a nem fertőző betegségek jelentette terhek csökkentésével, az egészséges élettartam támogatásával és az egészségügyi rendszerekre nehezedő terhek enyhítésével.

A megválasztott elnök bejelentésének megfelelően az egészségmegelőzési munka részeként javasolni fogom a dohánytermékekről szóló irányelv folyamatban lévő értékelésének befejezését követően annak felülvizsgálatát. Az irányelv felülvizsgálata során kiemelt figyelmet kell fordítani az újonnan megjelenő dohánytermékek használatára.

A mentális egészség szintén szerepel a Bizottság napirendjén, a 2023-ban előterjesztett 20 kiemelt kezdeményezéssel. A tagállamokkal és az érdekelt felekkel karöltve folytatni fogom e kezdeményezések megvalósítását. Kiemelt figyelmet fogok szentelni a gyermekek és fiatalok mentális egészségének. Együtt fogok működni a technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős ügyvezető alelnökkel és a biztosi testület többi tagjával annak vizsgálatában, hogy milyen hatással van a közösségi média a gyermekek és a fiatalok jóllétére.

Minden erőfeszítést meg fogok tenni az antimikrobiális rezisztencia jelentette kiterjedt kockázatok kezelése érdekében. Ennek során a tagállamokkal eddig elvégzett munkára és annak közös továbbvitelére fogok építeni, hogy elérhessük az „Egy az egészség” megközelítés keretében 2030-ra kitűzött célokat.

Az uniós élelmiszer-biztonsági és állatjóléti standardok a világon a legszigorúbbak: Folytatni fogom jogszabályaink fokozatos, a legújabb tudományos eredményeken alapuló korszerűsítését, egyensúlyt teremtve a fenntarthatóság, az etikai megfontolások és a gazdasági realitás között, ezzel párhuzamosan fenntartva az uniós mezőgazdasági termelők versenyképességét és megfelelően a polgárok elvárásainak. Együtt fogok működni a tagállamokkal annak érdekében, hogy a kereskedelmi szabályokkal összhangban egyenlő versenyfeltételeket teremtsünk a belső piacon és nemzetközi szinten is.

Végül, de nem utolsósorban gondoskodni fogok arról, hogy szakpolitikánk „senkit ne hagyjon hátra”, és hogy megteremtjük az igazán befogadó egészségügyi és állatjóléti rendszerek feltételeit, amelyek kellőképpen megfelelnek az emberek és az állatok szükségleteinek.

Hogyan valósítja majd meg a nemek közötti egyenlőség érvényesítését, és hogyan építi be a nemek közötti egyenlőség szempontjait a tárcájához tartozó valamennyi szakpolitikába?

A nők és férfiak közötti egyenlőség az uniós szerződésekben rögzített, valóban alapvető európai érték. A jelenlegi megbízatásom alatt elkötelezetten kiálltam amellett, hogy megerősítsük a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalását az EU szomszédságában és bővítési régióiban, összhangban a nemi esélyegyenlőségi stratégiával és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervvel. E cél

különösen úgy valósítottam meg, hogy a portfólióm alá tartozó valamennyi pénzügyi támogatásnál – minden ágazatra kiterjedően – figyelembe kellett venni a nemi dimenziót, és elő kellett segíteni a nemek közötti egyenlőséget.

Büszkén élnék a továbbiakban is a lehetőséggel, hogy az Európai Bizottság első női elnökének kabinetjében szerepet vállaljak, és előmozdítsam a nemek közötti egyenlőség érvényesítését, valamint a nemi dimenziónak az egészségügy és az állatjólét területébe való integrálását.

Emellett jelentős erőfeszítéseket tettem és kézzelfogható eredményeket értem el a nemek közötti egyenlőség Európai Bizottságon belüli megerősítése terén, a felelősségi körömbé tartozó szolgálatokat tekintve is, az Európai Parlamentnek 2019-ben adott korábbi írásbeli válaszában vállaltak szerint: 2019. december 1-jén az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságán (DG NEAR) a női felsővezetők aránya 33%, a női középvezetők aránya pedig 39% volt; mindkettő elmaradt az Európai Bizottság átlagától. 2024-re jelentősen javult a helyzet: a női felsővezetők aránya 56%-ra, a női középvezetők aránya pedig 54%-ra nőtt, mely arányszámok immár meghaladják a bizottsági átlagot.

E tapasztalatra építve a jövőben is támogatni kívánom a nemek közötti egyenlőséget, összhangban az Európai Bizottság 2024–2029-es időszakra vonatkozó politikai iránymutatásával.

Hogyan valósítja majd meg az ifjúsági szempontok érvényesítését?

Az elmúlt 5 évben folyamatosan azon dolgoztam, hogy a fiatalok erőfeszítéseinek támogatása a partnerországokkal fenntartott kapcsolataink és a nekik nyújtott segítség horizontális elemévé váljon.

2022-ben, az ifjúság európai évében részt vettünk az első olyan szakpolitikai keret, nevezetesen az Európai Unió 2022–2027-es külső tevékenységére vonatkozó ifjúsági cselekvési terv (YAP) kidolgozásában és végrehajtásában, amely a fiatalokkal kötött globális stratégiai partnerségre vonatkozott. E program mentén megerősítettük: „A mediterrán ifjúság hangja” programot, támogatva a Földközi-tenger két partján élő fiatalok közötti együttműködést a közügyek, valamint a helyi és regionális átalakulást hozó kezdeményezések terén; az Erasmus+ programot, amely az ifjúsággal kapcsolatos kapacitásépítés támogatására irányul a Nyugat-Balkánon és a dél-mediterrán térségben; az EU4Youth programot, amely előmozdítja a fiatalok részvételét és vezető szerepét a politikai döntéshozatalban a keleti partnerségen belül, különösen Ukrajnában; az Európai Ifjúsági Nagykövetek hálózatát a Nyugat-Balkánon és a keleti partnerség keretében; valamint a jószolgálati nagykövetek hálózatát a déli szomszédságban.

A fiatalok egészségét, mentális egészségét és jóllétét illetően megállapodtunk abban, hogy megerősítjük az egészségügyi rendszereket (megszüntetjük az egyenlőtlenségeket és előrelépünk az egyetemes egészségügyi ellátás felé), valamint támogatjuk az átfogó, biztonságos, inkluzív, gyermek- és ifjúságbarát egészségügyi szolgáltatásokat, beleértve a mentális egészséggel kapcsolatos és a digitális egészségügyi szolgáltatásokat a partnerországokban. Számos regionális rendezvény megszervezése mellett az ifjúság európai évében több mint 150 diákot hívtunk meg Brüsszelbe a három régióból az ifjúság európai évének megünneplésére.

A mandátumom alatt, 2021-től 2023-ig több mint 966 millió EUR-t szántunk ifjúsággal kapcsolatos intézkedésekre, ami 60%-os növekedést jelentett az azt megelőző három évhez képest (594 millió EUR a 2018–2020-as időszakban). Ezek közül megemlítendő például a montenegrói oktatási infrastruktúra javítása, a koszovói fiatalok szerepvállalásának elősegítése a gyakorlati tapasztalatokon alapuló tanulási program révén, a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekek és fiatalok minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása Jordániában és Libanonban, vagy a zöld és a digitális korra felkészült iskolák támogatása Tunéziában, a fiatalok vállalkozói készségének támogatása az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” program vagy az EU4Youth foglalkoztatási és vállalkozási mechanizmus révén. Ezenfelül támogattunk ifjúsági foglalkoztatási programokat Bosznia-Hercegovinában, az „EU4Schools” program keretében pedig 57 oktatási létesítményt építettünk föl a 2019-es pusztító földrengést követően Albániában, és ezzel mintegy 25 000 diák, gyermek és tanár iskolai körülményeit javítottuk. Ukrajnában országszerte támogatjuk az iskolák újjáépítését és az oktatás helyreállítását (100 millió EUR).

Emellett rendkívül fontosnak tartom, hogy szakpolitikáink kialakítása során aktívan rákérdezzünk a fiatalok véleményére és figyelembe vegyük meglátásaikat nemcsak az EU-ban, hanem a partnerországokban is. Az ajtóm mindig nyitva állt a fiatal generáció előtt. Megbízatásom alatt a bővítési és szomszédsági régiókból származó fiatalok és diákok számos csoportjával találkozhattam, akár ifjúsági laboratóriumokba, informatikai

infrastrukturális létesítményekbe, iskolákba, kórházakba ill. más létesítményekbe látogatva, akár a Berlaymont épületben fogadva őket.

Amennyiben az egészségügyért és állatjólétért felelős biztosként megerősítik jelölésemet, ugyanezen megközelítést fogom követni, így biztosítva, hogy a meghozott döntéseink hosszú távúak és időállóak legyenek. Kezdetként, mandátumom első 100 napján belül meg fogom tartani az első éves ifjúságpolitikai párbeszédet, a megbízólevelemben foglaltaknak megfelelően. Nagy figyelmet fogok fordítani a közösségi médiának és a túl sok képernyő előtt töltött időnek az emberekre, különösen a fiatalokra, valamint jóllétükre és mentális egészségükre gyakorolt hatására is, amint az szintén szerepel megbízólevelemben. Rendkívül fontosnak tartom, hogy figyelmünket a fiatalokra vonatkozó egészségügyi politika prevenció ágára helyezzük, ami hosszú távú befektetést jelent a fiatalok jövőjébe.

Függetlenségére vonatkozóan milyen biztosítékokkal tud szolgálni az Európai Parlamentnek, és hogyan biztosítaná, hogy semmilyen múlt-, jelen- vagy jövőbeli tevékenysége ne ébresszen kétséget a Bizottságon belüli feladatkörének ellátásával kapcsolatban?

Kötelességemnek érzem továbbra is, hogy megfeleljek a legszigorúbb etikai normáknak és az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 17. cikkének (3) bekezdésében, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 245. cikkében és 339. cikkében, valamint a biztosok magatartási kódexében meghatározott kötelemeknek.

Érdekeltségi nyilatkozatom teljes körű, a nyilvánosság számára hozzáférhető, és azt bármilyen változás esetén aktualizálni fogom. Ezenfelül elkerülök minden olyan helyzetet, amely megkérdőjelezhetné pártatlanságomat és függetlenségemet, és haladéktalanul tájékoztatom a Bizottság elnökét minden olyan helyzet felmerüléséről, amely összeférhetlenséghez vezethet.

Eleget fogok tenni az uniós szakpolitikai döntéshozatallal és végrehajtással kapcsolatban a magatartási kódexben meghatározott átláthatósági kötelezettségeknek, azaz csak az átláthatósági nyilvántartásban szereplő szakmai szövetségekkel / érdekképviselőkkel, illetve önfoglalkoztatókkal találkozom.

Az elmúlt öt évhez hasonlóan továbbra is közzé fogom tenni az utazási költségeimre vonatkozó információkat, és fényképek/videók, valamint a médiában/közösségi médiában megjelent anyagok segítségével részletesen be fogom mutatni azok okát és célját.

A közvetlen átláthatóság és a nyilvánosság általi ellenőrzés támogatása érdekében valamennyi találkozóm továbbra is megfelelően közzétételre kerül online az Európai Bizottság hivatalos naptárában. Hivatalos honlapomra az eddigi gyakorlathoz hasonlóan még az elhangzása napján felkerül minden nyilvános beszédem és nyilatkozatom.

A legszigorúbb etikai kötelezettségek szerint fogok eljárni, legyen szó akár ajándékok, meghívások, kittüntetések, pénzdíjak vagy egyéb díjak elfogadásáról. Mindez kiterjed a megbízatásom alatt, valamint a hivatali időszakomat követően folytatott külső tevékenységekre is. A Bizottság pénzügyi és egyéb erőforrásait a lehető legnagyobb gondossággal fogom felhasználni.

2. A tárca irányítása és együttműködés az Európai Parlamenttel

Kötelezettséget tud-e vállalni arra, hogy megfelelően tájékoztatja a Parlamentet saját és az irányítása alá tartozó szervezeti egységek tevékenységeiről? Milyen szempontból tekinti magát elszámoltathatónak a Parlament előtt?

Milyen konkrét kötelezettségvállalásokat kíván tenni a Parlamenttel végzendő közös munka és a Parlamentben – bizottsági és plenáris üléseken – való jelenlét, az átláthatóság, az együttműködés, valamint a Parlament álláspontjainak és jogalkotási kezdeményezésekre vonatkozó kéréseinek tényleges nyomon követése tekintetében? Készen áll-e arra, hogy a tervezett kezdeményezésekkel és a folyamatban lévő eljárásokkal kapcsolatban a Parlamentet – a Tanáccsal egyenrangú félként – naprakész információkkal és dokumentumanyaggal lássa el?

Feladatkör és az Európai Parlamenttel, valamint bizottságaival folytatott együttműködés

Az elmúlt öt évhez hasonlóan továbbra is rendkívül fontos számomra az Európai Parlamenttel való együttműködés. Összesen 43 plenáris ülésen képviseltem az Európai Bizottságot. A szomszédspolitikáért és a bővítésért felelős biztosként 31 bizottsági szinten szervezett ülésen vettem részt. Ezek között voltak a portfóliómhoz tartozó pénzügyi eszközökről folytatott hivatalos párbeszédok (7 esetben a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi

Együttműködési Eszköz és 6 alkalommal az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz keretében). Ebben az összefüggésben fontosnak tartottam, hogy valamennyi kulcsfontosságú javaslatot és jelentést (például a 4 éves bővítési csomagokat) haladéktalanul benyújtsam a Parlamentnek, már az illetékes bizottságban (Külgügyi Bizottság, AFET) történő elfogadásuk napján. A szakpolitikai döntéshozatal és a politikai párbeszéd valamennyi szakaszában együttműködtem az Európai Parlamenttel és érintett bizottságaival.

Ami a jövőt illeti, nagyon szoros munkakapcsolatot kívánok kialakítani a Parlamenttel, a kölcsönös bizalomra és az európai parlamenti képviselőkkel az egészségügy és az állatjólét tárgykörében folytatott konstruktív párbeszédre építve. Szilárd meggyőződésem, hogy mindez elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a polgárok bízzanak szakpolitikáinkban és intézményeinkben, és figyelemmel kísérjék azokat, valamint alapvető a dezinformáció elleni küzdelem elősegítése szempontjából is.

A hatékony intézményközi együttműködés elengedhetetlen az EU intézményrendszerének működéséhez, valamint az uniós döntéshozatali rendszer hatékonyságához és legitimitációjához. Ezt meghatározott irányadó alapelvek vezérlik, amelyeket elkötelezetten fogok követni, és gondoskodni fogok arról, hogy a felelősségi körömbé tartozó szolgálatok ugyanezt a megközelítést alkalmazzák. Ezen elvek sorába tartozik a nyitottság, a kölcsönös bizalom, a hatékonyság és a rendszeres információcsere. A megválasztott elnök, Ursula von der Leyen politikai iránymutatása teljes mértékben tükrözi ezeket az elveket, és hangsúlyozza az Európai Parlament és a Bizottság közötti különleges kapcsolat megerősítésének szándékát. Biztosi kinevezésem esetén e cél érdekében fogok munkálkodni, és ennek során maradéktalanul tiszteletben tartom a 2010. évi keretmegállapodás és a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. évi intézményközi megállapodás rendelkezéseit.

A politikai iránymutatással összhangban teljes mértékben rendelkezésre fogok állni, hogy részt vegyek az Európai Parlament ülésein, úgymint a plenáris vitákon, a bizottsági üléseken, a háromoldalú egyeztetéseken, valamint az európai parlamenti képviselőkkel tartott kétoldalú találkozókön. Gondoskodni fogok arról, hogy az Európai Parlament értesüljön a felelősségi körömbé tartozó minden jelentősebb fejleményről, és teljes mértékben tisztában vagyok annak fontosságával, hogy a Parlament és a Tanács egyenlő bánásmódban részesüljön az ülésekhez való hozzáférés, valamint a hozzájárulások és egyéb információk rendelkezésre bocsátása tekintetében.

Átláthatóság

Ursula von der Leyen megválasztott elnök politikai iránymutatása hangsúlyozza, hogy az Unió úgy nyerheti vissza a polgárok bizalmát, ha intézményei nyitottak, és az átláthatóság tekintetében feddhetetlenek. Ennek feltétele, hogy a polgárok ismerjék a jogalkotási eljárások során képviselt álláspontokat, így a Bizottság álláspontját is. A fokozott legitimitás és elszámoltathatóság révén megerősített intézményközi együttműködés serkentőleg hat majd az EU hatékonyságára és felelősségteljes kormányzására.

Ezért teljes mértékben elkötelezett vagyok az Európai Parlament és a Bizottság közötti kapcsolatokról szóló keretmegállapodás és az átláthatóságról és a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás átláthatóságra és információáramlásra vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása iránt. Különös figyelmet fogok fordítani ezen rendelkezések betartására a parlamenti bizottságokkal folytatott strukturált párbeszédeim és egyéb kapcsolatfelvételeim során.

Aktívan hozzá fogok járulni a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseivel is, hogy tájékoztassa a polgárokat az EU intézményi felépítésében betöltött szerepéről. Emellett a hatáskörömbé tartozó szakpolitikai javaslatokat a szakértőkkel és a nyilvánossággal folytatott konzultációk alapozzák majd meg, a minőségi jogalkotás elveivel összhangban.

A Parlament álláspontjainak és jogalkotási kezdeményezésekre vonatkozó kéréseinek nyomon követése

Ursula von der Leyen megválasztott elnök egyértelmű kötelezettséget vállalt arra, hogy nagyobb szerepet biztosít a Parlamentnek a jogalkotás kezdeményezésében és alakításában. A Szerződés hatályos rendelkezései értelmében kiemelte, hogy a Bizottság az arányosság, a szubszidiaritás és a minőségi jogalkotás elveit maradéktalanul tiszteletben tartó jogalkotási javaslatokkal fog reagálni a Parlament tagjainak többsége által elfogadott állásfoglalásokra.

Teljes mértékben egyetértek ezzel a célkitűzéssel, és biztosítani fogom, hogy a Bizottság ennek megfelelően járjon el a hatáskörömbé tartozó területeken. Magamévá téve az Európai Parlamenttel való mélyebb partnerség iránti elkötelezettséget, együtt fogok működni a Parlamenttel az EUMSZ 225. cikke szerinti állásfoglalások megvitátása

során. Szilárd meggyőződésem, hogy ez javítani fogja a párbeszédet, erősíti a bizalmat és a közös cél érdekében történő együttműködés érzését.

Arról is gondoskodni fogok, hogy az Európai Parlament képviselői a Bizottsághoz intézett és a hatáskörömbé tartozó kérdéseikre gyors és pontos választ kapjanak. Mindig meg fogok jelenni az Európai Parlament plenáris és bizottsági ülésén, ha felkérik egy kérdés megválaszolása vagy bármilyen konkrét válasz megadása céljából.

Információk és dokumentumanyagok rendelkezésre bocsátása

Tisztában vagyok azzal, hogy az információk és dokumentumanyagok rendelkezésre bocsátása az Európai Parlament és a Bizottság közötti partnerség elmélyítésének alapvető eleme. Ezért kötelezettséget vállalok arra, hogy teljes mértékben végrehajtom a két intézmény közötti keretmegállapodás és a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás vonatkozó rendelkezéseit. A Lisszaboni Szerződés lefekteti a Parlament és a Tanács mint társjogalkotók közötti egyenlőség elvét. Ezzel összefüggésben gondoskodni fogok arról, hogy az információk megosztása ezt az elvet tiszteletben tartva történjen a felelősségi körömbé tartozó területeken.

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság kérdései

3. Mit fog tenni az egészségügyi rendszerek rezilienciájának megerősítése, az ellátás és az egészségügyi termékek EU-n belüli elérhetőségének és megfizethetőségének biztosítása, valamint a gyógyszeripari ágazatban az uniós kutatás és versenyképesség ösztönzése érdekében? Az erőfeszítések ellenére az EU-ban továbbra is nagyok a különbségek az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés és a gyógyszerek rendelkezésre állása tekintetében, ami hatással van az EU-ban élő betegek életminőségére és a betegségekből való gyógyulásuk esélyére egyaránt. Az egészségügyért felelős biztosként – többek között az uniós tagállamokkal együttműködésben – hogyan fogja csökkenteni az egészségügyi ellátásban tapasztalható egyenlőtlenségeket, hogyan fog küzdeni a gyógyszerhiány ellen, hogyan fogja kezelni az egészségügyi szakemberek hiányát, és biztosítani, hogy minden európai polgár a legjobb kezelésben részesüljön, függetlenül attól, hogy hol él az Unióban? Ön szerint megoldást jelent-e a határon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv felülvizsgálata? Ezzel összefüggésben mit tud már most mondani a kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabályról? Miként fogja ez a jogszabály lehetővé tenni az egészségügyi válságokra való reagálás képességének fokozását, a kritikus fontosságú gyógyszerek és összetevők behozatala tekintetében a harmadik országoktól való függőség csökkentését, valamint az egészségügyi ellátás kritikus szükségleteinek kielégítését, emellett pedig a hozzáférés és a megfizethetőség javítását is? Hogyan fogja Ön biztosítani, hogy az EU támogassa a – különösen a ritka betegségek gyógyítását szolgáló – új gyógyszerek és kezelések kutatását és fejlesztését, továbbá növelje versenyképességét és stratégiai autonómiáját, valamint az innovációt, egyúttal biztosítsa a betegek számára a hozzáférést? Ön szerint hogyan kapcsolódik ide az európai biotechnológiai jogszabály? Hogyan látja ebben az összefüggésben „az EU az egészségért” program szerepét, különös tekintettel a közelmúltban javasolt költségvetési megszorításokra?

Az elmúlt években kihívások sora tette próbára az uniós egészségügyi rendszerek rezilienciáját. E kihívások rámutattak arra, hogy az egészségügyi rendszereknek meg kell erősíteniük a sokkhatások és a strukturális változások tervezéséhez és az ezekhez való alkalmazkodáshoz szükséges képességeiket. Ha csökken az egészségügyi rendszerek sebezhetősége, e rendszerek továbbra is kiváló minőségben fogják tudni ellátni az uniós polgárokat, és a tagállamoknak komoly segítséget fognak jelenteni a fenntarthatóság biztosításában, miközben az egészségügyben elért eredmények is javulni fognak. Ezenfelül az egészségügyi szakpolitika egy sokkal erősebb európai dimenziót öltött. Az európai szemeszter, az országspecifikus ajánlások, valamint az OECD-ben végzett munka és az Egészségügyi Rendszerek és Politikák Európai Megfigyelőközpontja értékes információkkal szolgálnak az egészségügy uniós helyzetéről, amelyekre támaszkodni lehet. Jelölésem megerősítése esetén az uniós hatáskörök keretein belül folytatni kívánom az egészségügyi rendszerek megszilárdítására irányuló munkát.

Mivel egészségügyi rendszereink nagy mértékben függenek a digitális technológiáktól, a reziliencia egyik kulcsfontosságú aspektusa a kiberbiztonság: kinevezésem esetén az egyik első intézkedésem a kórházak és az egészségügyi szolgáltatók kiberbiztonságára vonatkozó cselekvési terv végrehajtása lenne, amely a politikai iránymutatásban is szerepel, amit a technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős ügyvezető alelnökkel szorosan együttműködve valósítanék meg.

Az egészségügyi rendszerek jó működéséhez elengedhetetlen, hogy hozzá lehessen férni a hatékony, jó minőségű és biztonságos egészségügyi termékekhez. Olyan szabályozási keretre van szükségünk, amely tudja tartani a lépést az egészségügyi ágazatban végbemenő gyors technológiai változásokkal. Ezt célozza az uniós gyógyszerészeti jogszabályok 2023 áprilisában javasolt felülvizsgálata. Ennek mentén egy olyan korszerű, egyszerűsített és

támogató szabályozási keretet hoznánk létre, amely vonzóbbá tenné az innovatív gyógyszerek kutatásába és fejlesztésébe való beruházást a vállalkozások számára az EU-ban, és egyedi ösztönzőkkel támogatná a ritka betegségek kezelésére szolgáló gyógyszereket. Úgy vélem, hogy az említett reform jövőnk egyik sarokköve, és jelölés megerősítése esetén minden tölem telhető eszközzel támogatni fogom a társjogalkotókat e reform véghezvitelében.

Amint maga az Európai Parlament is kiemelte, az Unióban engedélyezett innovatív gyógyszerek nem jutnak el kellően gyorsan a betegekhez, és nem egyformán hozzáférhetőek. Egyes nyugati és nagyobb tagállamokban az újonnan engedélyezett gyógyszerek 90%-a elérhető a betegek számára, míg egyes dél- és közép-európai és kisebb tagállamokban ez az arány akár 20% alatt is lehet. A javasolt reform révén a betegek valamennyi tagállamban gyorsabban hozzá fognak férni a generikus és biohasonló gyógyszerekhez, és ezek piaci bevezetése is felgyorsul. A gyógyszerekhez való hozzáférés előmozdítása mellett – és természetesen a gyógyszerreformról folytatott tárgyalások eredményétől függően – megvizsgálom annak lehetőségét is, hogy a reformot miképpen lehetne további, nem jogalkotási intézkedésekkel kiegészíteni. Ezenfelül a jövőben is támogatnám az illetékes hatóságok közötti önkéntes együttműködést a gyógyszerek költséghatékonysága és megfizethetősége terén.

Külön kihívást jelent az egészségügyi munkaerő hiánya, amely minden tagállamban megfigyelhető és a szakmák széles körét érinti. Az egészségügyi szakemberek egyenlőtlen eloszlása a tagállamok legalább felében kihívás, és orvoshiánnyal küzdő régiókat eredményez. A probléma az egészségügyi ellátás iránti kereslet várható növekedésével csak súlyosbodni fog. Jelölés megerősítése esetén munkámat az emberekért, készségekért és felkészültségért felelős jövőbeli ügyvezető alelnökkel karöltve fogom végezni, és elő fogom mozdítani a tartós ápolást-gondozást végzőket érintő kihívások kezelésére szolgáló koherens jogszabályi keret kialakítását.

A gyógyszerhiány szintén régóta fennálló probléma az Unióban, és Európa-szerte súlyos kihatással van a betegek életminőségére. Az Európai Parlament állásfoglalásával összhangban a Bizottság kiterjesztette az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) megbízatásának hatályát a kritikus hiányok válság idején uniós szinten összehangolt és együttműködésen alapuló kezelésére. A gyógyszerészeti reform is tartalmaz határozott szabályozási intézkedéseket, amelyek a hiányok elkerülésére és enyhítésére, valamint az ellátási láncok megerősítése irányulnak. Érvényben vannak további nem jogalkotási intézkedések is, az újonnan létrehozott, kritikus fontosságú gyógyszerekkel foglalkozó szövetség pedig hasznos fórumként nyomon követi az előrehaladást.

Amennyiben megerősítenek tisztségemben, feladatomnak fogom tekinteni, hogy a gyógyszerészeti reform keretében javasolt intézkedéseket kiegészítsem egy, a kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabályra irányuló javaslattal. Ez a jogi aktus összehangolt megközelítést kínál a kritikus fontosságú gyógyszerek súlyos hiányának kezelésére. Céljaként megerősítené az ellátási láncaink rezilienciáját és diverzifikálná azokat, valamint csökkentené a nem uniós országoktól a kritikus fontosságú gyógyszerek és azok összetevői tekintetében fennálló függőségünket, egyben segítene abban, hogy a gyógyszerek megfizethetőek maradjanak. Garantálnám, hogy a bizottsági hatásvizsgálat minden szakpolitikai lehetőséget megvizsgáljon. Lehetőségként mérlegelni lehetne a kereslet kiszámíthatóbbá tételét elősegítő közbeszerzési intézkedések, vagy az európai gyártási kapacitás fenntartására és megerősítésére irányuló intézkedések meghozatalát, valamint az ellátási láncok diverzifikációját célzó stratégiai partnerségek kialakítását.

Globális versenyképességünk javítása érdekében többet kell tennünk azért, hogy az innováció továbbra is gazdaságunk központi eleme maradjon, nemcsak az új egészségügyi áttörések mozgatórugójaként, hanem azért is, hogy az uniós egészségügyi ágazatot vonzóvá tegyük a globális szakmai elit és beruházások számára. A biotechnológia, a mesterséges intelligencia és az európai egészségügyi adattár (EHDS) biztosította adatok stratégiai fontosságúak az EU hosszú távú versenyképessége szempontjából. A ritka betegségek terén is hozzájárulhatnak az új terápiák, gyártási eljárások és innovatív termékek kifejlesztéséhez, amennyiben biztonságos elérhetőségű egészségügyi adatokkal látják el a kutatást, valamint lehetővé teszik, hogy a betegek megoszthassák adataikat az egészségügyi szolgáltatókkal, és ezzel elkerülhetővé teszi, hogy szükségtelen vizsgálatokra kerüljön sor.

Amennyiben megerősítenek tisztségemben, prioritásaim sorában az elsők között lesz egy biotechnológiai jogszabály előterjesztése, amely ismét globális vezető szerepbe fogja helyezni az uniós biotechnológiai ágazatot és támogatni fogja azokon a területeken, ahol erre szükség mutatkozik. Az európai élettudományokra vonatkozó átfogóbb stratégia részeként a jogszabály egy egyszerűbb és innovációbarátabb uniós szabályozási környezet megteremtését célozza, amely a kutatás felé vonzza az innovátorokat és a befektetőket, és megkönnyíti a laborokban kifejlesztett biotechnológiák megjelenését a gyártási és a piaci szektorban, összhangban az induló és a növekvő innovatív vállalkozások ösztönzéséről szóló politikai iránymutatással. Ugyanakkor erősítenünk kell a tudományos munkatársak, a vállalkozók és a munkavállalók kutatási-fejlesztési és biotechnológiai készségeit is.

A határokon átnyúló egészségügyi ellátásról szóló irányelv jelentős előrelépést hozott az uniós polgárok orvosi ellátáshoz való hozzáférése terén. Végrehajtását azonban továbbra is figyelemmel kell követni. A 2022. évi értékelés megerősítette, hogy az irányelv hozzáadott értéket teremtett az uniós polgárok számára, bár az is igaz, hogy a határokon átnyúló egészségügyi ellátások zömét a gyakorlatban továbbra is a szociális biztonsági rendszerek koordinációja révén kezelik. Az irányelv egyik kiemelt sikere, hogy egyes kulcsfontosságú elemei (például a ritka betegségekkel foglalkozó e-egészségügyi európai referenciahálózatok vagy az egészségügytechnológia-értékelés) mentén célzott kezdeményezések és jogszabályok születtek. A következő értékelésre 2027-ben kerül sor, amikor is alaposan át kell tekinteni az irányelv gyakorlati végrehajtását, valamint a végrehajtás előmozdításának lehetőségét.

„Az EU az egészségért” program jelentős mértékben hozzájárult az uniós egészségügyi kezdeményezésekhez egy erősen kihívásos időszakban. Szorosan együtt fogok működni a tagállamokkal annak érdekében, hogy a program révén méltányosabb hozzáférést biztosítsunk az egészségügyi ellátáshoz és az eredmények Uniós-szerte megmutatkozzanak. Kinevezésem esetén továbbra is használnám a partnerségek és az innovatív finanszírozási megoldások nyújtotta lehetőségeket, további lendületet adva az egészségügyi rendszereknek, és előmozdítva a kutatási képességeket és a digitális egészségügyet. Ami a közfinanszírozást és a beruházásokat illeti, jelenleg az első prioritás, hogy biztosítsuk a NextGenerationEU és a jelenlegi költségvetés révén rendelkezésre álló források felhasználását. Ami pedig a jövőt illeti, a következő többéves pénzügyi keret lehetőséget kínál arra, hogy kiadásainkat célirányosabbá, egyszerűbbé és hatékonyabbá tegyük.

Egészségügyi szakpolitikáink és célzott beruházásaink révén tovább kell erősítenünk az Unióban a megelőzést, a rezilienciát és fokozni kell versenyképességünket. Európának erős, versenyképes és innovatív gyógyszeripari ágazatra van szüksége, és a lehető legjobban ki kell aknáznia a biotechnológiai forradalomban rejlő lehetőségeket. A politikai iránymutatás egyértelművé tette, hogy be kell ruháznunk a gazdaságunkat átalakító és az átállásunkat előmozdító innovációba és technológiákba, és ezt prioritásként kell kezelniük.

4. Milyen konkrét tervei vannak az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemre nemzeti, uniós és nemzetközi szinten, összhangban az „egy egészség” megközelítéssel, a környezet, az emberek és az állatok egészsége tekintetében? Milyen konkrét kiegészítő intézkedéseket tervez a gyógyszerészeti jogszabályok felülvizsgálata során már javasolt intézkedéseken felül az emberi egészség és az állategészségügy területén? Hogyan tervezi orvosolni a hiányokat és biztosítani az antimikrobiális szerekhez és diagnosztikai eszközökhöz való hozzáférést a körültekintő alkalmazás és nyomon követés biztosítása mellett? Tervezi a humán gyógyászati kezelésre fenntartott antibiotikumok jegyzékének aktualizálását? Mivel a kutatás és innováció az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelem alapvetően fontos részét képezi, hogyan tervezi ösztönözni a köz- és a magán-szférabeli kutatást és innovációt ezen a területen? Tervezi-e a kiaknázatlan egészségügyi ellenintézkedéseknek, például a bakteriofágok alkalmazásának vizsgálatát?

Az antimikrobiális rezisztencia (AMR) egy súlyos globális egészségügyi veszély. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül az ENSZ azon becslését, miszerint határozott fellépés hiányában 2050-re évente 10 millió elhalálozással lehet számolni globális szinten, ami csak Európában 390 000 emberéletet jelent. És akkor még nem vettük figyelembe a gazdasági költségeket, amelyek a megnövekedett egészségügyi költségek és a csökkenő termelékenység tükrében évi 11,7 milliárd EUR becsült kiadást jelentenének Európa számára.

Ezért alapvető fontosságú, hogy még erőteljesebb intézkedésekkel lépünk fel az antimikrobiális rezisztencia ellen. Az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelmet célzó uniós intézkedéseknek az „Egy az egészség” koncepció keretében történő fokozásáról szóló, múlt évi tanácsi ajánlás fontos mérföldkövet jelentett, különösen mivel konkrét és mérhető, 2030-ig elérendő ajánlott célértékeket fogalmazott meg. Ajánlásokat vázolt fel a felügyeletre, a fertőzések megelőzésére és az infekciókontrollra, a nyomon követésre, az antimikrobiális szerek körültekintő alkalmazására és a figyelemfelkeltésre vonatkozóan. A Bizottság támogatja az e területet célzó tagállami intézkedéseket.

Az e területet érintő végrehajtó munkának fontos eleme lehet az előrehaladás figyelemmel kísérése, ezen belül a kijelölt célértékek terén tett előrehaladás éves nyomon követése. 2027-ben a Bizottság a tanácsi ajánlásra vonatkozó, ugyanezen évre elkészítendő végrehajtási jelentés alapján fog döntést hozni a következő lépésekről.

Emellett új iránymutatást kívánunk kidolgozni a fertőzések megelőzésére és megfékezésére vonatkozóan, hogy támogassuk a tagállami beavatkozásokat, különösen a kórházakat illetően, amelyeket az antimikrobiális rezisztencia problémája egyik legnagyobb mértékben terheli. Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ jelentős támogatást nyújthat ehhez.

Az állatgyógyászati készítmények esetében a tagállamok évente jelentik az antimikrobiális szerek értékesítésére és felhasználására vonatkozó adatokat. Ezekből az tükröződik, hogy az antimikrobiális szerek állatgyógyászati célú értékesítése terén „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiánkban felvázolt várt csökkenésnek már több mint felét elértük. Amint az értékesítés és a felhasználás tendenciái az idő előrehaladtával felismerhetővé válnak, fel tudjuk mérni, hogy szükség van-e további célzott intézkedésekre.

Amennyiben tisztségemben megerősítenek, ezen a területen szintén központi feladatommak fogom tekinteni, hogy figyelemmel kövessen az antimikrobiális rezisztenciával és az állatgyógyászati készítményekkel kapcsolatos (többek között az állatgyógyászati készítményekről szóló rendeletből és a gyógyszeres takarmányokról szóló rendeletből eredő) kötelezettségek alkalmazását és végrehajtását valamennyi tagállamban, többek között auditok révén. Mindez az Unióba állatokat és állati termékeket exportálni szándékozó nem uniós országokra is vonatkozik, amelyeknek tiszteletben kell tartaniuk azon uniós jogszabályokat, amelyek tiltják a növekedésserkentő antimikrobiális szerek, illetve az Unióban emberi fertőzések kezelésére fenntartott antimikrobiális szerek alkalmazását. Az emberek számára fenntartott, az állatgyógyászati készítményekről szóló rendeletben meghatározott antimikrobiális szerek jegyzékének esetleges felülvizsgálatára vonatkozó új információkat mielőbb nyomon kell követni.

Egyetértés van abban, hogy sürgősen új antimikrobiális szereket kell kifejleszteni. Az antimikrobiális szerek használatának korlátozása azonban hatással van az értékesítések volumenére és ebből kifolyólag arra is, hogy milyen mértékben térülnek meg a beruházások a forgalombahozatali engedélyek jogosultjai számára. Ez a terület alulfinanszírozottságának egyik fő oka, és ebből kifolyólag van szükség további ösztönzőkre az innovatív antimikrobiális szerek kifejlesztéséhez és az antimikrobiális szerekhez való hozzáférés biztosításához.

Ezen piaci hiányosság kezelését szem előtt tartva született meg a javasolt gyógyszeripari reform keretében az innovatív adatkizárólagossági utalvány rendszere, amely különleges ösztönzőt jelent az antimikrobiális rezisztenciával szemben hatékony, új, áttörést jelentő antimikrobiális szerek kifejlesztéséhez. Az intézkedések között olyanok is szerepeltek, melyek az antimikrobiális szerek fokozottan körütekintő alkalmazását célozzák, az antimikrobiális szerekkel szembeni rezisztencia nyomon követésére és a hiányok megelőzésére szolgálnak, valamint megerősítik a gyógyszerek környezetre gyakorolt lehetséges hatásának értékelését. Ezért kifejezetten üdvözlöm, hogy a Parlament az első olvasatban elfogadott álláspontjában különös hangsúlyt fektetett az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos intézkedésekre, és biztosi kinevezésem megerősítése esetén mindent meg fogok tenni annak érdekében, hogy támogassam a Parlamentet és a Tanácsot, különösen e súlyos probléma megoldását szolgáló tárgyalások sikeres kimenetelében.

A javasolt gyógyszeripari reform keretében meghatározott intézkedések kiegészítéseként a kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabályra irányuló tervezett javaslat, amely szerepel a politikai iránymutatásban, jelentős hatást gyakorolna az antimikrobiális szerek kínálatára. Számos antimikrobiális szer kritikus fontosságú gyógyszernek minősül, ezért kedvezményezettjei lennének a kritikus fontosságú gyógyszerek hiányának kezelésére irányuló intézkedéseknek, többek között azokénak, amelyek az ellátási lánc ilyen hiányok előidézéséhez hozzájáruló gyenge pontjainak orvoslását célozzák.

Biztosi kinevezésem esetén globális szinten együttműködnék a tagállamokkal és partnereinkkel az antimikrobiális rezisztenciáról szóló, nemrégiben elfogadott ENSZ politikai nyilatkozat végrehajtása terén. A nyilatkozat elismeri, hogy meg kell erősíteni az „Egy az egészség” koncepciót, konkrét célkitűzéseket határoz meg, és felszólítja a négyoldalú megállapodás feleit, hogy 2025-ben hozzanak létre egy „antimikrobiális rezisztencia elleni fellépéssel foglalkozó független tudományos testületet” azzal a megbízással, hogy nyújtson iránymutatást az ENSZ-tagállamok nemzeti intézkedéseikhez.

Szorgalmaznám továbbá, hogy bővüljön az antimikrobiális rezisztenciával foglalkozó többszereplős vagyonekezelői alap támogatóinak köre, amely az antimikrobiális rezisztencia elleni fellépés kulcsfontosságú finanszírozási forrása. Az említett alap központi támogatói szerepet játszik a nemzeti cselekvési terveknek az alacsony és közepes jövedelmű országokban való végrehajtásában.

Végezetül, amennyiben jelölésemet megerősítik, elkötelezetten fel fogok lépni amellet, hogy az „Egy az egészség” koncepció keretében minden szinten és valamennyi érintett ágazatban fokozzuk az antimikrobiális rezisztencia visszaszorítására irányuló erőfeszítéseinket. E cél elérése érdekében együtt fogok működni Önökkel, európai parlamenti képviselőkkel, valamint a Tanáccsal, az érdekelt felekkel és a nemzetközi partnereinkkel.

5. Milyen javaslatai vannak a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatásának javítására, különös tekintettel a tápanyagtartalom feltüntetésére (az egészségesebb döntések érdekében, túlzott egyszerűsítés

nélkül), a fenntarthatósági szempontokra (karbonlábnyom) és az állatjóléti jelölésre, az adminisztratív terhek elkerülése, valamint a biztonságos és megfizethető élelmiszerek biztosítása mellett? Kötelezettséget vállal-e arra, hogy előterjeszti „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában 2020-ban bejelentett intézkedést, amely létrehozza az egész EU-ra kiterjedő, a csomagolás elülső oldalán feltüntetendő élelmiszer-jelölési rendszert? Hasonlóképpen, tervezi-e, hogy előterjeszti a fenntartható élelmiszerrendszerekről szóló, késedelmes jogalkotási javaslatot, amely szintén „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia részeként került bejelentésre? Milyen elképzelései vannak ezzel a kezdeményezéssel kapcsolatban? Ami a peszticidek használatát illeti, milyen javaslatai vannak a mezőgazdasági termelők támogatására annak érdekében, hogy csökkenjen a vegyi növényvédő szerek használata és kockázatai, és hogyan fogja felgyorsítani az alternatív szerek, például a biológiai növényvédő szerek vagy a kis kockázatú anyagok elérhetőségét? Végezetül milyen konkrét tervei vannak az importált termékek élelmiszer-biztonsági ellenőrzésének növelésére?

Az élelmiszerekkel, ezen belül pedig a tápanyagtartalommal kapcsolatos kötelező tájékoztatás, valamint a csomagolás elülső oldalán feltüntetett tápértékjelölés segítheti a fogyasztókat abban, hogy egészségesebb élelmiszereket válasszanak. Kinevezésem esetén a tagállamokkal és az érdekelt felekkel együttműködve egy olyan átfogó megközelítést kívánok érvényre juttatni, amely népszerűsíti az egészségesebb élelmiszerek választását, és áttekinti többek között az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásnak, az élelmiszer-összetétel megváltoztatásának és az egészségtelen élelmiszerek forgalmazásának kérdését. Ehhez kapcsolódik az egész életen át tartó megelőzés átfogó megközelítése, amelyet az egészségfejlesztéssel és a betegségmegelőzéssel kapcsolatos meglévő intézkedésekre építve tovább kívánok vinni. Mivel a nemzeti tájékoztató kampányok hatékonyabban szólítják meg a fogyasztókat, támogatni fogom a tudatosságnövelésre irányuló nemzeti erőfeszítéseket az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatást illetően.

Folytatni kell az élelmiszer-jelöléssel kapcsolatos munkát, különösen a kapcsolódó terhek minimalizálására fókuszálva, továbbá arra, hogy olyan kiegyensúlyozott, pragmatikus megoldásokat találjunk, amelyek gördülékenyebbé teszik a belső piac működését. Az állatjóléti jelölést illetően központi célom, hogy megbízható adatok álljanak rendelkezésre, különösen abban a tekintetben, hogy az önkéntes állatjóléti jelölési rendszer milyen hatást gyakorol a mezőgazdasági termelőkre, az élelmiszer-vállalkozókra, a fogyasztói magatartásra és a belső piacra.

Ursula von der Leyen megválasztott elnök a politikai iránymutatásban bejelentette, hogy az új Bizottság az első 100 napjában bemutatja a mezőgazdaságra és az élelmiszerekre vonatkozó stratégiai jövőképet. Ennek keretében áttekintést fogunk nyújtani arról, hogy miképpen tudjuk biztosítani az uniós mezőgazdasági ágazat és élelmiszeripar hosszú távú versenyképességét és fenntarthatóságát anélkül, hogy felélnék bolygónkat. Kinevezésem esetén szorosan együtt fogok működni a biztosi testületben dolgozó kollégáimmal azon, hogy segítsen e jövőkép alakítását, oly módon formálva azt, hogy biztosítva legyen a reziliens, versenyképes és fenntartható uniós élelmiszerrendszer, és annak egy jelentős sarokkövéként az élelmiszer-biztonság. A jövőkép az uniós mezőgazdaság jövőjéről folytatott stratégiai párbeszédről szóló jelentésre fog épülni, amely azt mutatja, hogy a rendszeralapú megközelítést és a fenntarthatóságot valamennyi érdekelt kulcsfontosságúnak tartja. A fenntartható élelmiszerrendszerekre való áttéréshez különböző szakpolitikai eszközökre – többek között beruházásokra, ösztönzőkre és szabályozásra – van szükség, amelyek együttes hozzájárulásával alakítható ki egy olyan támogató szakpolitikai keret, amely egyértelműséget biztosít valamennyi érdekelt fél számára. Amennyiben megerősítenek tisztségemben, szorosan együtt fogok működni a mezőgazdaságért és élelmiszerügyért felelős biztossal a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari rendszerekre vonatkozó új teljesítményértékelési rendszer kidolgozásában, amely többek között a mezőgazdasági üzemek fenntarthatóságát elősegítő módszerek harmonizálását célozza.

Ezenfelül további erőfeszítéseket fogok tenni a peszticidhasználatból eredő kockázatok csökkentésére és a nem vegyi alternatívák használatának előmozdítására, amely célok központi elemei a peszticidek fenntartható használatáról szóló hatályos irányelvnek. Jelölésem megerősítése esetén a tagállamokkal és más érdekelt felekkel folytatott párbeszéd keretében, valamint a stratégiai párbeszéd azon ajánlása alapján, hogy az Európai Bizottság tegye lehetővé a biológiai védekezéshez használható termékek és megközelítések szilárd jogszabályi keretét, meg fogom vizsgálni, hogy miként lehetne tovább javítani az irányelv végrehajtását, illetve áttekintem, hogy milyen új jogalkotási kezdeményezésekre lehet szükség.

A digitális eszközökre és a precíziós kijuttatási technikákra épülő technikai innováció szintű nagy mértékben hozzájárulhat a növényvédő szerek használatából eredő kockázatok csökkentéséhez, mivel csökkenti a növényvédelemhez szükséges peszticidek mennyiségét. Kinevezésem esetén azon fogok munkálkodni, hogy ezeket a technológiákat integráljam a kockázatértékelési folyamatba oly módon, hogy a növényvédő szerek jóváhagyására vonatkozó döntések meghozatala előtt ezen lehetőségeket is teljes mértékben figyelembe vegyék.

Az innováció fellendítése és a növényvédő szerek kijuttatására használt berendezések korszerűsítése mellett ezáltal lehetővé válik a mezőgazdasági termelők számára, hogy kevesebb növényvédő szerrel nagyobb terméshozamot érjenek el. A mezőgazdaságért és élelmiszerügyért felelős biztossal karöltve támogatni kívánom a mezőgazdasági termelőket a digitális és precíziós technikákra való átállásban.

Piacra kerülésük előmozdításával elkötelezetten támogatom a vegyi növényvédő szerek alternatíváinak, így a biológiai növényvédő szereknek a szélesebb körű elérhetőségét. Legutóbbi mandátuma alatt a Bizottság egyszerűsítette a mikroorganizmusokon alapuló növényvédő szerekre vonatkozó adatszolgáltatási követelményeket és értékelési módszereket, és konkrét iránymutatást dolgozott ki más biológiai növényvédő szerekre, például a növényi kivonatokra és a feromonokra vonatkozóan. Kinevezésem esetén további lépéseket kívánok tenni annak érdekében, hogy a biológiai növényvédő szerek engedélyezése iránti kérelmek elbírálása kiemelt prioritást kapjon, és hogy az ilyen növényvédő szerek gyorsabban piacra kerülhessenek, és ezzel bővüljön a mezőgazdasági termelők növényvédelmi eszköztára. Ez elősegítené az innovációt, kielégítené a növényvédelem terén mutatkozó növekvő igényeket és megoldást jelentene a felmerülő növényegészségügyi problémákra.

A világ egyik legnagyobb élelmiszer-importőréként globális szinten nézve az EU rendelkezik az egyik legszigorúbb élelmiszer-biztonsági ellenőrzési rendszerrel. Polgáraink számára nyilvánvalóan rendkívül fontos, hogy a vonatkozó előírásokat megfelelően végrehajtsák. A rendszer egyik fő elve, hogy az uniós piacon forgalomba hozott élelmiszereknek biztonságosnak kell lenniük, függetlenül attól, hogy az EU-n belülről vagy kívülről származnak-e. Ez azt jelenti, hogy ha nem uniós országok vagy állati eredetű élelmiszereket előállító létesítmények az EU-ba kívánnak exportálni, a termékeknek bizonyítottan meg kell felelniük az uniós szabályozásnak, és csak akkor férhetnek hozzá az uniós piacokhoz, ha az adott harmadik ország és a létesítmény az adott termék vonatkozásában jegyzékbe van véve. A rendszert a Bizottság a nem uniós országokban az uniós követelményeknek való megfelelés ellenőrzése céljából végzett ellenőrzésekkel támasztja alá. Szükség esetén a Bizottság sürgősségi intézkedéseket hozhat a nem biztonságos élelmiszerek behozatalának megakadályozása érdekében.

A behozatalokat érintő élelmiszer-biztonsági ellenőrzések célzottabbá tétele folyamatos erőfeszítést igényel: ez magában foglalja a tagállamoktól származó adatok elemzését, továbbá a lehetséges kockázatokkal kapcsolatos tudományos bizonyítékok és a kereskedelemre vonatkozó statisztikai adatok gondos mérlegelését, valamint a nem uniós exportáló országok ellenőrzési rendszereinek működésére vonatkozó, részben bizottsági ellenőrzésekből származó bizonyítékok figyelembevételét. Az ellenőrzéseket ezen az alapon folyamatosan rangsorolják, figyelembe véve a kockázatok jellegét, valamint az uniós fogyasztók és vállalkozások e kockázatoknak való potenciális kitétségét.

A tagállamoknak rendelkezniük kell az ellenőrzések hatékony és összehangolt elvégzéséhez szükséges eszközökkel. A mesterséges intelligenciára épülő fejlett adatelemzési és nyomonkövethetőségi lehetőségek hozzájárulhatnak az anomáliák könnyebb és gyorsabb észleléséhez, valamint ahhoz, hogy a felmerült incidenseket a bizottsági informatikai rendszerek segítségével jobban tudják kezelni. További fontos elemek a Bizottság által finanszírozott uniós referencialaboratóriumok és referenciaközpontok, a tagállamok ellenőrzésre fordítható erőforrásainak felülvizsgálata bizottsági ellenőrök közreműködésével, valamint az élelmiszerláncra vonatkozó uniós jogszabályokat végrehajtó nemzeti tisztviselők képzése. Kinevezésem esetén e téren is folytatni fogom az erőfeszítéseket, hatékonyabbá téve az említett eszközöket, és megerősítve a garanciákat az uniós fogyasztók számára arra vonatkozóan, hogy valamennyi behozott élelmiszer biztonságos.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság kérdései

6. Európa polgárai egyre inkább prioritásnak tekintik az állatok jólétét. Biztosjelöltként mi az elképzelése, hogyan reagálna a szigorúbb állatjóléti normák iránti növekvő igényre, figyelembe véve ugyanakkor a fenntarthatóságot, a gazdasági megfontolásokat és a mezőgazdasági termelők álláspontját? Hogyan szándékozik korszerűsíteni az állatjólétre vonatkozó hatályos szabályozást? Milyen új elemeket kíván értékelni és aztán foglalkozni velük? Milyen állatjóléti jogalkotási javaslatok előterjesztését tervezi? Emellett hogyan szándékozik vizsgálni és kezelni a jelenlegi jogszabályok eltérő szintű betartását és végrehajtását az uniós tagállamokban, és biztosítani, hogy az új szabályozási javaslatok és a jobb végrehajtás egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek, és ne veszélyeztessék az uniós mezőgazdasági termelők versenyképességét?

A megbízólevélben foglaltaknak megfelelően – amennyiben jelölésem megerősítésére sor kerül – a meglévő jogszabályainkra építve korszerűsíteni fogom az állatjóléti előírásokra vonatkozó szabályokat. Ennek során a legújabb tudományos eredményekkel összhangban fogok eljárni, és figyelembe fogom venni a fenntarthatóságot, az etikai, tudományos és gazdasági megfontolásokat, az európai mezőgazdasági termelők versenyképességével

kapcsolatos aggályokat és a polgárok elvárásait. Az uniós mezőgazdaság versenyképességét feltétlenül fenn kell tartani. Jövőbeli jogszabályainknak tükrözniük kell ezt a célkitűzést.

A haszonállatok jólétére vonatkozóan egy kiegyensúlyozott, a társadalmi-gazdasági kritériumokat és a versenyképességet figyelembe vevő, és megbízható bizonyítékok alapuló megközelítésre van szükség. A ketreces állattenyésztéssel szemben fellépő „End the Cage Age” európai polgári kezdeményezés nyomán az állatketrecek megfelelő fajspecifikus átmeneti időszakok mentén történő fokozatos kivételése olyan célzott jogalkotási megközelítést és kísérő intézkedéseket igényel, amelyek segítik az érdekelt feleket abban, hogy az átállást fenntartható és gazdaságilag életképes módon hajtsák végre, megőrizve az európai mezőgazdasági termelők versenyképességét.

Az egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez biztosítani kell, hogy az uniós állatjóléti előírásokat Uniós-szerte következetes módon hajtsák végre és érvényesítsék, továbbá azt, hogy az EU fokozza globális fellépését. E célból, amennyiben kinevezésemre sor kerül, a folyamatban lévő munkára fogok támaszkodni, úgymint a tagállamok és a nem uniós országok hatósági ellenőrzési rendszereire vonatkozó ellenőrzésekre, és az állatjóléttel foglalkozó uniós referenciaközpontok munkájára. Emellett olyan részletes szabályok kidolgozását fogom ösztönözni, mint az állatszállító hajókra vonatkozó közelmúltbeli szabályozás. Kinevezésem esetén különféle eszközök és fórumok igénybevételel továbbra is szorosan együttműködnék a tagállamokkal és valamennyi érdekelt féllel. A rendszerszintű és jelentős végrehajtási problémákat az érintett tagállamokkal folytatott párbeszéd megerősítésével orvosolnám, hogy gyorsan eredményeket érjünk el, és szükség esetén élnek a kötelezettségességi intézkedések meghozatalának lehetőségével.

Globális szinten továbbra is a magas szintű nemzetközi standardok (különösen az Állategészségügyi Világszervezet nemzetközi állatjóléti standardjainak) előmozdítását szorgalmaznám mind a többoldalú fórumokon, mind az EU-hoz csatlakozni kívánó tagjelölt országokkal tárgyalva, mind pedig a kétoldalú együttműködések révén (például egy állatjóléti fejezet felvételével a kereskedelmi megállapodásokba). Ez fontos biztosítéka annak, hogy az élő állatokat az uniós szabályoknak vagy azokkal egyenértékű standardoknak megfelelően hozzák be az Unióba, nem engedve az állatjóléti normák kapcsán kialakult és polgáraink elvárásaival ellentétes negatív versenynek. A két legutóbbi (az állatok szállítására, valamint a kutyák és macskák jólétére vonatkozó) állatjóléti jogalkotási javaslat mindegyikében szerepelnek olyan követelmények, melyek szerint az élő állatoknak a nem uniós országokból az Unióba történő behozatalára egyenértékű előírásoknak kell vonatkoznuk.

7. Biztosjelöltként mit gondol, hogyan biztosítaná, hogy az állatbetegségek kitöréséből és az antimikrobiális rezisztenciából eredő növekvő kockázatok nagyobb figyelmet kapjanak az uniós politikában? Milyen típusú intézkedéseket javasolna az állatok egészségének javítására és az állatbetegségek felszámolására Uniós-szerte, különösen a betegségmegelőzés, a felügyelet és a biológiai védelem tekintetében? Emellett hogyan kíván foglalkozni a határokon át terjedő betegségek jelentette növekvő veszélyekkel és az uniós tagállamok közötti koordinációval? Hogyan garantálná, hogy a jövőbeli Bizottság megfelelő finanszírozást és forrásokat biztosítson az afrikai sertéspestishez hasonló betegségek elleni megfizethető vakcinák kifejlesztését és a kékvilág-betegséghez hasonló betegségek terjedésének megelőzését célzó kutatás megerősítésére?

Teljes elkötelezettséggel támogatom, hogy fokozzuk az állatbetegségek megelőzésére, megfékezésére és felszámolására, valamint az antimikrobiális rezisztencia elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseinket.

A fertőző állatbetegségek nem állnak meg a határokon. Nagy mértékben kihatnak a mezőgazdaságra, és veszélyeztetik az Unió élelmezésbiztonságát. Némelyikük az emberre is áttérjedhet. Az állatbetegségek megelőzése és megfékezése az egységes piac biztonságos működése szempontjából is elsőrangú kérdés, és az is fog maradni. E célból kinevezésem esetén biztosítani fogom, hogy az állatbetegségek megelőzésére, megfékezésére és felszámolására irányuló szilárd rendszerünk az Unió egészében megfelelően érvényre jusson. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság támogatásával tudományosan megalapozott intézkedéseket fogunk kidolgozni és végrehajtani az állatbetegségek kitörésének megelőzése és megfékezése érdekében. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal együttműködve a zoonotikus betegségekre, mint például a madárinfluenzára is nagy hangsúlyt helyezünk. Különös figyelmet fogok fordítani a vektorok által terjesztett betegségekre, amelyek az éghajlatváltozás, az áruk és személyek határokon átnyúló megnövekedett mozgása, valamint az ember és a vadon élő állatok és növények közötti szorosabb kapcsolat miatt egyre nagyobb kockázatot jelentenek. A tagállamokkal szorosan együttműködve továbbra is minden rendelkezésünkre álló eszközt be kívánok vetni az állatbetegségek kitörésének kezelésére, beleértve az uniós állategészségügyi sürgősségi segélyszolgálati csoportokat is. A mezőgazdaságért és élelmiszerügyért felelős biztossal együtt azon fogok dolgozni, hogy a közös agrárpolitikában létrejőjön egy olyan

átfogó eszköztár, amely segíti a mezőgazdasági termelőket az állatbetegségek gazdasági hatásainak megelőzésében és enyhítésében, valamint a gazdaságok biológiai biztonságának megerősítésében.

Jelölés megerősítése esetén nem csupán az állatbetegségekre fordítanék figyelmet. Az antimikrobiális rezisztencia komoly veszélyt jelent az emberek, állatok és növények egészségére, az élelmiszer- és élelmezésbiztonságra, valamint a környezetre. Az állategészségügyi ágazatban az EU előrelépést ért el az antimikrobiális szerek használatának csökkentése terén. A tagállamok évente jelentik az állatgyógyászati antimikrobiális szerek értékesítésére és felhasználására vonatkozó adatokat. E tekintetben az uniós szakpolitika eredményesnek bizonyult, hiszen az antimikrobiális szerek állatgyógyászati célú értékesítése terén „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiánkban felvázolt várt csökkenésnek már több mint felét elértük. Amint az értékesítés és a felhasználás tendenciái az idő előrehaladtával felismerhetővé válnak, fel tudjuk mérni, hogy szükség van-e további célzott intézkedésekre.

A körültekintő alkalmazásra vonatkozó politikával összhangban azoknak a nem uniós országoknak, amelyek állatokat és állati termékeket kívánnak exportálni az Unióba, be kell tartaniuk a vonatkozó előírásainkat, azaz nem használhatnak olyan antimikrobiális szereket növekedésserkentőként vagy állatgyógyászati célra, amelyek az Unióban kizárólag emberi fertőzések kezelésére használhatók. Alapvetően fontos, hogy továbbra is nyomon kövessük az Unióban tenyésztett főbb élelmiszer-termelő állatok (baromfik, sertések és szarvasmarhafélék) antimikrobiális rezisztenciáját. Ezenfelül szorosabban együtt kell működnünk a tagállamokkal a célzott felügyeleti programok kapcsán is (pl. a tenyésztett víziállatokra vonatkozóan), és ösztönöznünk kell őket abban, hogy az „Egy az egészség” megközelítést alkalmazva integrált módon felügyeljék az antimikrobiális rezisztenciát és az antimikrobiális szerek felhasználását. Meg fogom vizsgálni a vadon élő állatok behozatalára vonatkozó szabályokat is.

Uniós szinten harmonizált intézkedések vannak érvényben az állatbetegségek korai felismerésére, melyek alapját egy jól kidolgozott értesítési és bejelentési rendszer, valamint kiforrott tagállami felügyeleti rendszer képezi. Az értesítést és a bejelentést ugyanakkor az állatbetegségek információs rendszerének új funkciókkal történő kibővítésével még hatékonyabbá kell tennünk. Fontos továbbá, hogy minimálisra csökkentsük a párhuzamos munkavégzést, és biztosítsuk a különböző platformokon tárolt adatok konzisztenciáját oly módon, hogy információs rendszerünket interoperábilissá tesszük az Állategészségügyi Világszervezet bejelentési rendszerével. Az uniós állategészségügyi laboratóriumok hálózata garanciát jelent arra, hogy minőségi és harmonizált diagnózissal korán felismerhetők és hatékonyan felügyelhetők az állatbetegségek. Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság szoros együttműködésére és tudományos támogatására építve szilárd és tudományosan megalapozott intézkedések meghozatalára fogok törekedni. Az uniós intézkedések megfelelő tagállami végrehajtásához elengedhetetlen a jól képzett munkaerő, ezért fontos, hogy további kapacitásokkal rendelkezünk a tagállamok szintjén, amit a tisztviselők felügyelettel, járványvédelemmel, biológiai biztonsággal és az uniós állategészségügyi szabályoknak való megfeleléssel kapcsolatos képzése révén érhetünk el. Az állategészségügyi ellenőrzéseinknek továbbra is tájékoztatással kell szolgálniuk az uniós szabályok végrehajtásáról azzal, hogy azonosítják a szűk keresztmetszeteket, a kihívásokat és a bevált gyakorlatokat. A hatékony ellenőrzésekre elemi szükség van ugyanis a tényeken alapuló szakpolitikai döntéshozatalhoz és a megalapozott döntéshozatalhoz.

Csak a tagállamok közötti szoros együttműködés és koordináció révén akadályozható meg az állatbetegségek terjedése az EU-ban. A Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága és az állategészségügyi szolgálatok vezetőinek hálózata kulcsszerepet játszik ebben a folyamatban. Kinevezésem esetén szoros együttműködésre fogok törekedni a legfontosabb nemzetközi szabványügyi testületekkel, többek között az Állategészségügyi Világszervezettel. Az állatbetegségek elleni küzdelmet egy még szélesebb körű globális és regionális megközelítésbe helyezném, melynek során együttműködnék a szomszédos országokkal a határokon áterjedő állatbetegségekkel szembeni progresszív védekezés globális kerete és a nyugat-balkáni regionális kapacitásépítési projektjeink révén. Ami az élelmiszer-biztonságot illeti, a korábbi vészhelyzetek tapasztalataira építve biztosítani fogom az élelmiszer eredetű megbetegedésekkel kapcsolatos incidensek megelőzésére és kezelésére vonatkozó uniós jogi keret teljes körű végrehajtását.

A súlyos állatbetegségek kitörésének megelőzéséhez és megfékezéséhez kulcsfontosságú, hogy rendelkezésre álljanak biztonságos és hatékony oltóanyagok. Az elmúlt néhány évben a Bizottság több mint 20 millió EUR-t különített el az afrikai sertéspestis elleni vakcinával kapcsolatos kutatások finanszírozására. Gondoskodnék arról, hogy a Bizottság továbbra is a tagállamok és az Unió kívüli országok rendelkezésére tudja bocsátani a szükséges oltóanyagokat az állatvakcina-bankokon keresztül, amelyek az irányítás és a reagálás kritikus eszközei. Amikor a tagállamok úgy döntenek, hogy vakcinázzák a baromfikat, az uniós és nemzetközi szinten érvényben lévő előírásokkal és szabványokkal összhangban kell eljárniuk és így biztosítják, hogy a vakcinák a leghatékonyabb

módon kerülnek felhasználásra a betegség megelőzése és megfékezése során. Amennyiben kinevezésemre sor kerül, támogatnám a madárinfluenza ellen vakcinázást végrehajtó tagállamokat, hogy ne veszítsék el a piachoz való hozzáférésüket.

8. A vegyi növényvédő szerek használatának csökkentésében a hatékony és gazdaságilag életképes alternatívák rendelkezésre állása a legfontosabb tényező. Hogyan javítaná a biológiai védekezéshez használható szerek engedélyezését és az integrált növényvédelem végrehajtását? Biztosjelöltként mi az elképzelése, hogyan ösztönözné a biológiai növényvédő szerek fejlesztését, követné nyomon hatékonyságukat és mozdítaná elő használatukat? Ön szerint a biológiai védekezéshez használható szervezetek vagy anyagok esetében gyorsított engedélyezési eljárásokat kellene bevezetni? Ön szerint általában véve fel kell gyorsítani a növényvédő szerek gyártásához használt hatóanyagok engedélyezési eljárásait? Hogyan kívánja ellensúlyozni annak kockázatát, hogy Európa – különösen azért, mert az éghajlatváltozással összefüggésben egyes régiókban új károsítók jelennek meg – kifogy a növénybetegségek elleni küzdelmet szolgáló hatékony termékekből? Hogyan biztosítaná, hogy az Unió továbbra is vonzó maradjon az e területre irányuló beruházások számára? Mi a véleménye a növényvédő szerek zónák szerinti uniós engedélyezési eljárásáról?

Ha kevesebb vegyi növényvédő szert kívánunk alkalmazni, óhatatlanul növelnünk kell a biológiai és egyéb alacsony kockázatú növényvédő szerek elérhetőségét. A növényvédő szerek forgalomba hozatalára vonatkozó hatályos uniós jogszabályok az azokban lefektetett szigorú biztonsági előírások révén alkalmasak arra, hogy védjék az uniós fogyasztók egészségét, amint azt a 2020. évi REFIT-értékelés is tanúsítja. Mindez megnyugtató biztosítékot jelent polgáraink számára, akiket elsősorban az aggaszt, hogy a peszticidhasználat hogyan befolyásolja az általuk fogyasztott élelmiszerek biztonságosságát.

Úgy vélem, hogy objektíven tekintve az uniós követelmények globálisan továbbra is a legszigorúbbak közé tartoznak, és a legújabb tudományos eredmények figyelembevételével teszik lehetővé a hatóanyagok jóváhagyását és a növényvédő szerek engedélyezését. Számos olyan hatóanyag van, amely a kilencvenes évek elején, amikor a növényvédő szerekről szóló első uniós jogszabály hatályba lépett, forgalomban volt, és ma be van tiltva, mivel nem felel meg az egészség és a környezet védelmére vonatkozó szigorú biztonsági követelményeinknek. Ezzel egyidejűleg egyre másra jelennek meg újonnan kifejlesztett és kedvezőbb tulajdonságokkal rendelkező hatóanyagok a piacon. Ez azt mutatja, hogy az EU továbbra is vonzó hely a növényvédelmi célú innováció és fejlesztés számára, és arra enged következtetni, hogy a vállalatok továbbra is számos új terméket fognak piacra dobni az EU-ban.

Számosítva mindez azt jelenti, hogy a hatályos jogszabályok alapján az elmúlt évtizedben a biológiai növényvédelmi szerek és az alacsony kockázatú anyagok rendelkezésre állása 125%-kal nőtt. Az új hatóanyagok jóváhagyása iránti kérelmek mintegy fele biológiai növényvédő szerekre vonatkozik. Egyes közelmúltbeli fellépéseknek köszönhetően egyszerűsödtek a mikroorganizmusokon alapuló növényvédő szerekre vonatkozó adatszolgáltatási követelmények és értékelési módszerek. E fejlemények kiegészültek a biológiai védekezést szolgáló egyéb anyagokra, például a növényi kivonatokra és feromonokra vonatkozó külön iránymutatással, hogy megkönnyítsék a kérelmezők számára dossziéik összeállítását, a kockázatértékelők számára pedig azok felülvizsgálatát.

Tisztában vagyok azzal, hogy a jóváhagyási eljárások késedelme akadályozza az innovatív biológiai növényvédő szerek piacra jutását. Ez részben annak tudható be, hogy egyes tagállamokban, és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) esetében is még folyamatban van a biológiai növényvédő szerek kockázatértékelésével kapcsolatos szakértelem kiépítése. Elkötelezett vagyok amellelt, hogy kinevezésem esetén továbbvigyem a tagállami szakértelem és erőforrások növelésére irányuló erőfeszítéseket, és arra ösztönözmem a nemzeti hatóságokat, hogy kezeljék prioritásként a biológiai növényvédő szerek kockázatértékelését. A potenciális kérelmezők jogosultak arra, hogy a kérelmezési dokumentáció benyújtása előtt tanácsadásban részesüljenek. Fel fogom szólítani a tagállamokat, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet a kkv-k egyedi igényeire a kérelmezési dokumentáció elkészítésével kapcsolatban, és biztosítsanak nagyobb szerepet az EFSA-nak a kérelmezőkkel a benyújtást megelőzően tartott találkozókban. Ez javíthatja a dokumentáció minőségét, megkönnyítheti a későbbi tagállami kockázatértékelést, és egyszerűsítheti a tagállami kockázatértékelés EFSA által felügyelt szakmai értékelését.

Az alacsony kockázatú növényvédő szerekre, például a biológiai növényvédő szerekre vonatkozóan már a növényvédő szerekről szóló jelenlegi rendelet is rendelkezik egy gyorsított engedélyezési eljárásról, amelyet ugyanakkor még nem használnak ki kellőképpen. Hasonlóképpen, a tagállamok nem élnek kellő mértékben a növényvédő szerekre vonatkozó jóváhagyások és a zóna alapú engedélyezések rendeletben meghatározott kölcsönös elismerésének lehetőségével. Az Európai Parlament és a Tanács a rendelet elfogadásakor tudatosan

döntött úgy, hogy a növényvédő szerek engedélyezése terén az illetékességet a tagállamoknál hagyja, míg a hatóanyagok jóváhagyását uniós szintű engedélyezéshez köti. Ez a megközelítés a szubszidiaritás elvének megfelelően lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy az egyes növényvédő szerek engedélyezésének kérdését a területükön jellemző különböző agroökológiai adottságok alapján ítélik meg. Amennyiben jelölésem megerősítést nyer, természetesen folytatnám és fokoznám a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak a termékek engedélyezése, a kölcsönös elismerés és a zónaszintű együttműködés terén.

A digitális eszközök és a precíziós kijuttatási technikák szintű nagy mértékben hozzájárulhatnak a növényvédő szerek használatából eredő kockázatok enyhítéséhez, mivel csökkentik a növényvédelemhez szükséges peszticidek mennyiségét. Kinevezésem esetén azon fogok munkálkodni, hogy ezeket a technológiákat integráljam a kockázateértékelési folyamatba oly módon, hogy a növényvédő szerek jóváhagyására vonatkozó döntések meghozatala előtt ezen lehetőségeket is teljes mértékben figyelembe vegyék. Az innováció fellendítése és a növényvédő szerek kijuttatására használt berendezések korszerűsítése mellett ezáltal lehetővé válik a mezőgazdasági termelők számára, hogy kevesebb növényvédő szerrel nagyobb terméshozamot érjenek el és pénzt takarítsanak meg. A mezőgazdaságért és élelmiszerügyért felelős biztossal karöltve támogatni kívánom azokat a törekvéseket, amelyekkel segíthetjük a mezőgazdasági termelők digitális és precíziós technikákra való átállását. Teljes mértékben tisztában vagyok azzal, hogy a növényvédő szerek a mezőgazdasági termelők növényvédelmi eszköztárának alapvető részét képezik, és adott esetben a peszticidek jóváhagyásának megújítására vonatkozó döntéshozatali eljárás keretében nagy gonddal kívánom megvizsgálni, hogy rendelkezésre állnak-e alternatívák.

Emellett fontos megerősíteni azokat a növényvédelmi gyakorlatokat – például az integrált növényvédelmet – amelyek csökkentik a növényvédő szerek iránti igényt. A portfólió keretében tervezett végrehajtási párbeszéd egyik megfelelő formája lenne, ha egy asztalhoz ültetnénk a tagállamokat és az egyéb érdekelt feleket, hogy közösen tekintsék át a növényvédő szerek fenntartható használatáról szóló irányelv jobb végrehajtásának lehetőségeit. Az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd mellett a jövő évtől kezdődően ellenőrzésekre kerül sor a tagállamoknál, amelynek során az irányelv gyakorlati végrehajtását vizsgálánk. Szándékom, hogy párbeszédet folytassunk az érdekelt felekkel, és áttekintsük a tervezett ellenőrzések eredményeit, mielőtt döntenék a következő lépésekről.

Az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság kérdése

9. Milyen konkrét intézkedéseket tervez az ellátási láncok további diverzifikálása és az egészségügyi ágazat versenyképességének fokozása érdekében? Hogyan tervezi orvosolni a gyógyszerek és orvostechnikai eszközök súlyos hiányát a kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabállyal összefüggésben? Milyen további intézkedéseket fog javasolni az orvostechnikai eszközök rendelkezésre állásának és versenyképességének biztosítása érdekében? Ön szerint milyen intézkedéseket kellene belefoglalni az új európai biotechnológiai jogszabályba, valamint a kórházak és az egészségügyi szolgáltatók kiberbiztonságára vonatkozó cselekvési tervbe? Hogyan kívánja teljessé tenni az európai egészségügyi adatteret?

Egészségügyi rendszereink és a betegek szükségleteinek kielégítése szempontjából döntő jelentőségű, hogy erős és versenyképes egészségügyi ágazattal rendelkezünk. Az uniós gyógyszeripari ágazat erős gyártási bázisra támaszkodik, amely 937 000 embert foglalkoztat közvetlenül, és folyamatosan növeli tudományos és kutatási szakértelmét. Kinevezésem esetén feladatommak tekintem, hogy megerősítsük az uniós gyógyszeripari ágazat versenyképességét. Ehhez elsősorban a társjogalkotókkal fogok együttműködni, hogy véghezvigyünk egy olyan ambiciózus gyógyszerészeti reformot, amely rövidebb és egyszerűsített engedélyezési eljárásokat irányoz elő, szabályozási támogatást jelent az új gyógyszereket fejlesztő vállalatok – különösen a kkv-k és az induló vállalkozások – számára, valamint támogatja az új megközelítések, például a szabályozói tesztkörnyezetek alkalmazását.

A kritikus fontosságú gyógyszerek hiánya komoly aggodalomra ad okot, amit az Európai Parlament már 2020-ban elismert. Jelölésem megerősítése esetén „A gyógyszerhiány kezelése az EU-ban” című, 2023. évi bizottsági közleményben meghatározott megközelítés mentén folytatnám a munkát. E tekintetben kiemelt prioritásom lesz, hogy támogassam a társjogalkotókat a gyógyszerészeti jogszabályok reformjának elfogadásában. A javaslatok között szerepel, hogy a vállalatoknak rendelkezniük kell hiánymegelőzési tervvel, a hiányokra és a forgalomból történő kivonásra vonatkozóan be kell vezetni egy korábbi figyelmeztetést, meg kell erősíteni az uniós koordinációt, és meg kell határozni az EU-ban kritikus fontosságúnak tekintett gyógyszerek azonosításának módját. Frissíteni fogom a kritikus fontosságú gyógyszerek uniós jegyzékét, és meg fogom vizsgálni, hogy a probléma miként orvosolható közbeszerzés útján.

Amint a 3. kérdésnél részletesen kifejtettem, amennyiben jelölésem megerősítést nyer, a gyógyszerészeti reform intézkedéseinek kiegészítéseként elő fogom mozdítani a kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabály előkészítését, hogy összehangolt és biztonságos megközelítést biztosítsunk a kritikus fontosságú gyógyszerek súlyos hiányának kezelésére, figyelembe véve a kritikus fontosságú gyógyszerekkel foglalkozó szövetség ajánlásait.

Az orvostechnikai eszközök ágazata az egyik legsokszínűbb és leginnovatívabb uniós ágazat, több mint 37 000 orvostechológiai vállalattal, 95%-ban kkv-kkel, és több mint 695 000 foglalkoztatottal. A 2017-ben elfogadott új uniós szabályozási keretre való átállás a vártnál nagyobb kihívást jelentett. Kinevezésem esetén kiemelt feladatommak fogom tekinteni, hogy befejezzem a jelenlegi rendeletek folyamatban lévő célzott értékelését, és az Európai Parlament tavalyi állásfoglalását figyelembe véve adatokkal támasszam alá az esetleges jogszabályi változtatások szükségességét. Célom, hogy támogassuk az innovációt és garantáljuk a magas színvonalú betegellátást biztosító eszközök rendelkezésre állását, beleértve a kis számú, ritka betegségben szenvedő beteg számára szükséges orvostechnikai eszközöket is. Kiemelt kérdésként kezelném a kiszámíthatóság javítását, és megvizsgálnám a költségek és az adminisztratív terhek csökkentésének szükségességét, különösen a kkv-k tekintetében.

Amint a 3. kérdésre adott válaszómban is kifejtettem, amennyiben kineveznek, prioritásaim sorában az elsők között lesz egy biotechnológiai jogszabály előterjesztése, amely kötődne az élettudományokra vonatkozó átfogóbb európai stratégiához, és azt célozná, hogy az uniós biotechnológiai ágazat ismét globális vezető szerepet töltsön be. Ennek megvalósítása során a Draghi professzor által felvázolt ajánlásokra is támaszkodni fogok. A jövőbeli biotechnológiai jogszabály új lendületet adna a kutatásnak és az innovációnak azáltal, hogy ösztönözné az olyan stratégiai területekre irányuló beruházásokat, mint a klinikai fejlesztés és az új gyártási technológiák, többek között a biológiai gyógyszerekre vonatkozóan is. Áttekinthetné, hogy miként lehetne általánosságban segíteni a bioalapú innovációval foglalkozó vállalkozásokat, de kiterjedhetne arra is, hogy hogyan egyszerűsíthetők tovább a szabályozási eljárások egyes ágazatokban, így természetesen az egészségügyben is. Egy másik célterülete a mesterséges intelligenciához és a nagy adathalmazokhoz való hozzáférés, valamint a készségek fejlesztése lenne. Különös figyelmet kell szentelnünk a kkv-knak, az induló innovatív vállalkozásoknak és a spin-off vállalkozásoknak, mert ezek a biotechnológiai innováció fő mozgatórugói, de Európában sokszor csak nehezen tudnak terjeszkedni és kutatási eredményeiket sok esetben nem tudják az értékesítésig vinni.

Megbízatom első 100 napján kiemelt feladatként együtt fogok dolgozni a technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős ügyvezető alelnökkel a kórházak és az egészségügyi szolgáltatók kibertámadásra vonatkozó európai cselekvési terven, hogy megvédjük egészségügyi ágazatunkat, ahol egy kibertámadás élet-halál kérdése lehet. Az egészségügyi rendszerek egyre gyakrabban válnak kibertámadások és zsarolóvírusra szakosodott bandák célpontjaivá. Minden tizenkettedik kibertámadás kórházak és egészségügyi ellátást nyújtó intézmény ellen irányul, az incidensek 54%-a zsarolóvírussal történik, és 30%-a célozza betegadatok megszerzését. A támadások rendkívül súlyosan érintik az egészségügyi rendszereket; zavart okozhatnak a kórházi ellátásban, és veszélyeztethetik az érzékeny személyes egészségügyi adatokat. A cselekvési terv a meglévő kibertámadási keretekre fog épülni, és a kórházak és az egészségügyi létesítmények kibertámadás elleni védelmét erősíti. A különböző szinteken működő hatóságoknak és az iparnak együtt kell működniük annak érdekében, hogy javulást tudjunk elérni a fenyegetések észlelése, a felkészültség, az elrettentés és a válsághárítás terén.

Végezetül a Parlament munkája, melynek köszönhetően ez év elején lezárulhattak az európai egészségügyi adatterről szóló rendelettel kapcsolatos tárgyalások, kiváló kiindulópontot jelent a jövőbeli munkához. Az európai egészségügyi adattér az európai egészségügyi unió alapvető eleme, amely megkönnyíti a fejlett technológiák, többek között a mesterséges intelligencia használatát. Ennek a betegek, az egészségügyi szakemberek, az egyetemek és az iparág egyaránt hasznélvezői, a rendszer pedig biztosítja a betegadatok legmagasabb szintű védelmét. Itt az ideje, hogy az európai egészségügyi adattér a gyakorlatban is teljes körűen megvalósuljon. Kinevezésem esetén minden örömmel azon leszek, hogy bevezessem a Bizottság hatáskörébe tartozó intézkedéseket a rendeletben foglalt ütemterv szerint, beleértve a szükséges szabványokat és iránymutatásokat, valamint garantáljam a biztonságos és szilárd uniós digitális infrastruktúrák kifejlesztését, ami megkönnyíti az egészségügyi adatokhoz való határokon átnyúló hozzáférést és az egészségügyi adatok biztonságos felhasználását a kutatásban és a szakpolitikában. Külön figyelmet fogok fordítani arra, hogy előmozdítsam ezt a kulcsfontosságú kezdeményezést.

A Közegészségügyi Albizottság kérdése

10. Miként fog elkötelezetten dolgozni a megelőző egészségügyi ellátás kiemelten fontos területén, biztosítva az egész életen át történő egészségfejlesztés és betegségmegelőzés átfogó megközelítését? E tekintetben az európai rákellenes terv keretében számos javaslatot ígérték az előző ciklusban, de ezeket az előző Bizottság nem terjesztette elő. Kötelezettséget vállal-e arra, hogy megvalósítja az említett terv keretébe tartozó, eddig elmaradt intézkedéseket és célokat, beleértve többek között a dohánytermékekre vonatkozó releváns jogszabályok felülvizsgálatát (többek között az új termékekre, például az elektronikus cigarettákra való kiterjesztésük érdekében) és az alkoholtartalmú italok címkézésére és a rajtuk elhelyezendő egészségügyi figyelmeztetésekre vonatkozó javaslatokat? Más nem fertőző betegségeket illetően ismertetné velünk azokat a főbb elemeket, amelyeket az e területekre vonatkozó közös megközelítéssel kapcsolatban elő fog terjeszteni? Az erőfeszítések kulcsfontosságú elemeiként továbbra is az immunizáció és az oltás megerősítésére fog összpontosítani? A megbízólevelében említett intézkedéseken túl kifejtené, hogy milyen további intézkedésekre készül a mentális egészséggel kapcsolatos megelőzés és a mentális egészséggel kapcsolatos stratégia végrehajtása tekintetében? Kötelezettséget vállal-e arra, hogy elvégzi az orvostechonikai eszközökről szóló rendelet felülvizsgálatát? Hogyan fogja biztosítani ezen eszközök megfizethetőségét, elérhetőségét, biztonságosságát és hiányuk megelőzését?

Az EU-ban jelenleg a betegségek okozta terhek közel 80%-a nem fertőző betegségekhez kapcsolódik, melyek a halálozások legfőbb okai az Unióban. Ezek a rendkívül aggasztó adatok várhatóan tovább súlyosbodnak az EU-ban jellemző demográfiai mintázatok, a népesség gyors előregedése miatt. Ezek a betegségek rontják az emberek életminőségét, kihatnak a várható élettartamra, súlyosbítják a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségeket, és jelentős hatást gyakorolnak a tagállamok egészségügyi rendszereire és gazdaságaira, mivel az OECD-országokban hozzájuk kapcsolódik az egészségügyi költségek legnagyobb hányada.

Az Európai Parlament különös figyelmet fordított erre a kérdésre. Teljes mértékben egyetérték azzal, hogy a megelőzéssel lehet a leghatékonyabban visszaszorítani a nem fertőző betegségeket és így biztosítható egészségügyi rendszereink hosszú távú fenntarthatósága is. Az egészséget meghatározó tényezők (például a testmozgás vagy a táplálkozás) és a kockázati tényezők (például a dohányzás vagy a káros alkoholfogyasztás) megegyeznek, még ha különböző esetekről is van szó. Kinevezésem esetén ezért foglalkozni fogok az ilyen betegségekhez kapcsolódó sajátos kihívásokkal, mégpedig az egész életen át tartó megelőzés horizontális megközelítése keretében, és e munkám során az egészségfejlesztéssel és a betegségmegelőzéssel kapcsolatos meglévő intézkedésekre fogok építeni. A közegészségügyi fellépés ezen horizontális megközelítéssel mozdítható elő leghatékonyabban és legfenntarthatóbban.

A szív- és érrendszeri betegségek kezelésének e horizontális megközelítés egyik központi elemének kell lennie. A szív- és érrendszeri betegségekre vezethető vissza a halálesetek nagy többsége, és ezek jelentik az egészségügyi problémák és a fogyatékoság fő tényezőit is az EU-ban: Európában a szív- és érrendszeri betegségek és a rák együttesen a korai elhalálozások több mint felét okozzák. Ha megerősítenek tisztségemben, a tagállamokkal már jelenleg is fennálló együttműködési eszközökre fogok építeni, például a szív- és érrendszeri betegségekkel és a cukorbetegséggel kapcsolatos közös fellépésekre, és az egészséget meghatározó tényezőkkel, kockázati tényezőkkel és krónikus betegségekkel, például az elhízással való további összefüggések feltárására fogok koncentrálni. Külön hangsúlyt kívánok helyezni a szív- és érrendszeri betegségek hatékonyabb megelőzésére és korai felismerésére. E tekintetben a digitális egészségügyi megoldások, köztük a mesterséges intelligencia teljes körű kiaknázása révén az uniós betegek is élvezni tudnák a precíziós diagnosztika és kezelés terén megjelenő legújabb technológiák előnyeit.

Ez jelenti azt a keretet, amelyen belül jelölésem megerősítése esetén előmozdítom az európai rákellenes terv végrehajtását is. A rák elleni küzdelem továbbra is korunk egyik legnagyobb kihívása, amint azt az Európai Parlament 2022. évi állásfoglalásában ismételtelen kiemelte. A rákellenes terv intézkedéseinek eddig több mint 90%-a végrehajtásra került, vagy megvalósítási szakaszban van. A tervet és az abban foglalt rendkívül ambiciózus intézkedéseket azonban maradéktalanul végre kell hajtani az Önök, a tagállamok és az érdekelt felek együttműködésével. Az Európai Rákellenes Kódex ötödik kiadása várhatóan jövőre jelenik meg, felvértezve a polgárokat arra, hogy csökkentsék egyéni rákkockázatukat. Egy másik lépés pedig a Komplex Rákközpontok Unió Hálózatának felállítására lesz, amely 2028-ra 100 multidiszciplináris struktúrát fog összekapcsolni, a rák kezelésének, kutatásának és a kapcsolódó szakorvosi képzésnek valamennyi aspektusát felölelve. Emellett a tervek szerint 2026 és 2028 között a tüdő-, prosztata- és gyomorrák-kezelésre vonatkozó iránymutatások kiadására és minőségbiztosítási rendszerek felfelállítására kerül sor, így támogatva a tagállamokat az új szűrési módszerek bevezetésében, amelyek a korai felismerést lehetővé téve életet menthetnek.

Amennyiben kinevezésemre sor kerül, az egészségfejlesztés és a betegségmegelőzés átfogó megközelítésének előmozdítása érdekében végzett munkám részeként felülvizsgálom a dohányzás visszaszorítására vonatkozó jogszabályokat a folyamatban lévő értékelés alapján, az Európai Parlament 2022-es ajánlásának megfelelően. A folyamatban lévő értékelés egyik központi kérdéskörét az újonnan megjelenő dohánytermékek és a kapcsolódó termékek, úgymint az elektronikus cigaretták használata jelentené, valamint a nikotinfüggőség. Erre feltétlenül szükség van ahhoz, hogy jobban meg tudjuk védeni a gyermekeket, a fiatalokat és általában a polgárokat e termékek negatív hatásaitól. Miután a Tanács elfogadta, támogatni kívánom a füst- és aeroszolmentes környezetről szóló javasolt ajánlás végrehajtását is. Mindennek háttérében úgy vélem, hogy át kell gondolnunk, hogyan változtathatjuk meg a kockázati tényezőkkel, többek között az alkohollal, és az egészséget meghatározó gazdasági tényezőkkel kapcsolatos narratívát. A társadalmi attitűdök fontos mozgatórugói lehetnek a változásnak.

Az egyik legeredményesebb és legköltséghatékonyabb megelőző intézkedés az oltás. Kinevezésem esetén az uniós hatáskör jelentette lehetőségeken belül intézkedéseket fogok hozni a félretájékoztatás és a védőoltásokkal szembeni bizalmatlanság megfékezésére, az átoltottság tagállamokban történő nyomon követésére, az oltási kampányok támogatására és az esetleges járványkitörések tagállami kezelésének segítésére. Meg fogom vizsgálni, hogy miként lehetne segíteni a tagállamokat a vakcinázás strukturális akadályainak leküzdésében, a költségek csökkentéséről és az oltóanyagokhoz való hozzáférés növeléséről az adminisztratív akadályok megszüntetéséig és az elektronikus nyilvántartások használatának előmozdításáig. Például a védőoltással megelőzhető rákos megbetegedésekről szóló, nemrégiben elfogadott tanácsi ajánlás segíteni fogja a tagállamokat abban, hogy növeljék a humán papillomavírusok elleni beoltottságot a lányok és fiúk körében, valamint a hepatitis B vírus ellen beoltottak számát az érintett népességcsoportoknál. Az ajánlás végrehajtása valódi változást hozna.

Kinevezésem esetén folytatnám a mentális egészséggel kapcsolatos munkát is, amely terület nagyon fontos a polgáraink számára. Már a Covid19-világjárvány előtt is mintegy minden hatodik ember küzdött mentális egészségügyi problémákkal az EU-ban, aminek költségvonzata 600 milliárd EUR, illetve az uniós GDP több mint 4%-a volt. Az Európai Parlament elismerte, hogy a mentális egészség megőrzése mind társadalmi, mind gazdasági szempontból elengedhetetlen, és elkötelezett vagyok amellyel, hogy előmozdítsam a mentális egészség átfogó megközelítéséről szóló 2023. évi közleményben meghatározott intézkedéseket. A 20 kiemelt kezdeményezés végrehajtása részben folyamatban van, részben befejeződött, de továbbra is együtt kell működnünk a tagállamokkal és az érdekelt felekkel. A mentális egészség átfogó megközelítése már most kiemelten foglalkozik a gyermekekkel és a fiatalokkal, akiknél egyre több esetben jelentkeznek mentális egészségügyi zavarok: 2021-ben minden ötödik serdülő küzdött mentális egészségügyi problémával. Bár a digitális átállás nyilvánvalóan óriási előnyökkel jár, nem hunyhatunk szemet a hátrányai felett: biztonságosabb és egészségesebb digitális környezetet kell kialakítanunk a gyermekek számára, amely kezeli a túlzott online jelenlét és közösségimédia-használat, az illegális vagy nem megfelelő tartalmakhoz való hozzáférés és az internetes megfélemlítés kockázatát. A politikai iránymutatás különös hangsúlyt fektetett erre a területre. Együtt fogok működni a technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős ügyvezető alelnökkel, az egyenlőségért felelős biztossal és a generációk közötti méltányosságért, ifjúságért, kultúráért és sportért felelős biztossal, és uniós szintű vizsgálatot fogok végezni a közösségi médiának az emberek, különös tekintettel a gyermekek és a fiatalok jóllétére gyakorolt szélesebb körű hatásáról. Szilárd bizonyítékokon alapuló vitára van szükség: készül a gyermekeknek szóló megelőzési eszköztár is, amely segíteni fog a képernyő előtt töltött idő és a közösségi média hatásának feltérképezésében és kezelésében.

Amint azt a 9. és 3. kérdésre adott válaszütemben részletesen kifejtettem, jelölésem megerősítése esetén prioritásként fogom kezelni az orvostechikai eszközökre vonatkozó szabályozási keret folyamatban lévő értékelését, és mérlegelni fogom azon lehetséges jogszabályi változtatásokat, amelyek e keretben támogatják az innovációt és az eszközök rendelkezésre állását, hogy magas színvonalú betegellátást tudjunk biztosítani a betegek, köztük a gyermekek számára. Ezzel összefüggésben megvizsgálom a költségek és az adminisztratív terhek csökkentésének szükségét, különösen a kkv-k tekintetében.